

MEMÒRIA 2007

ARXIU HISTÒRIC DE LA CIUTAT

1. PRESENTACIÓ

Durant l'any 2007 l'Arxiu Històric de la Ciutat ha continuat exercint les competències i funcions que li són pròpies dins el sistema arxivístic de l'Ajuntament de Barcelona. Aquestes funcions es deriven de la consideració com a centre responsable de la custòdia, tractament, conservació i difusió del patrimoni documental municipal medieval i modern, d'altres fons documentals que s'han considerat d'interès per a la història de la ciutat, així com de materials fotogràfics, sonors, audiovisuals, bibliogràfics i hemerogràfics que igualment es consideren d'interès per a la investigació i la recerca històrica.

Les actuacions i activitats desenvolupades durant l'any 2007 es presenten agrupades en sis apartats: ingressos de fons; organització i tractament de fons; preservació, conservació i restauració; reproducció de documents; consulta i comunicació dels fons i activitats de difusió. La memòria es completa amb un apartat inicial dedicat a l'explicació dels objectius i projectes generals desenvolupats i uns apartats finals en els quals es detallen, respectivament, els convenis i col·laboracions institucionals, la plantilla i activitats del personal, el pressupost d'ingressos i despeses, la infraestructura i el volum documental acumulat.

Com a aspectes més destacables portats a terme durant aquest any hem de mencionar:

-Pel que fa a la gestió i tractament dels fons, s'han continuat els treballs d'organització i elaboració d'instruments de descripció dels fons arxivístics per facilitar la recerca i posar-los a l'abast dels usuaris i investigadors. Així mateix, s'ha continuat la gestió,

manteniment i actualització de les col·leccions hemerogràfiques i bibliogràfiques, i la incorporació de registres bibliogràfics retrospectius al Catàleg Col·lectiu de les Universitats de Catalunya (CCUC). També cal destacar la finalització dels treballs d'identificació de les sèries i agrupacions documentals del fons municipal medieval i modern per a l'elaboració d'una nova proposta de quadre de classificació. Aquests treballs hauran de facilitar la integració dels fons arxivístics conservats a l'Arxiu Històric de la Ciutat en el sistema AIDA.

-Pel que fa a la conservació, s'han realitzat els estudis de conservació i el condicionament de diversos fons i col·leccions, i s'han restaurat documents de tipologies diverses amb un alt valor històric i patrimonial. D'altra banda, s'han continuat i impulsat les accions de digitalització i microfilmació de documents per facilitar-ne la consulta i preservar els originals. En aquest sentit cal destacar la col·laboració amb la Biblioteca de Catalunya en l'impuls del projecte ARCA (Arxiu de Revistes Catalanes Antigues).

-Pel que fa a la difusió, l'any 2007 s'ha desenvolupat una activitat intensa, amb nombroses accions de divulgació del patrimoni documental i de la història de Barcelona. En el marc de les activitats del programa del *Seminari d'Història de Barcelona* s'han realitzat dos cursos monogràfics: *Barcelona, 1931-1934. L'intent d'assolir una normalitat republicana* (octubre 2006-gener 2007) i *La construcció fotogràfica de Barcelona* (març-juny 2007), en col·laboració amb la Fundació Tapies. Així mateix, s'ha organitzat i realitzat el Xè Congrés d'Història de Barcelona (27-30 de novembre) amb el títol *Dilemes de la fi de segle, 1874-1901*. També s'han realitzat cinc exposicions, quatre de presencials i una de virtual: *Entre la crònica i l'imaginari. Fotografies de la Segona República* (sala d'exposicions de l'Arxiu Fotogràfic); *Santiago Rusiñol en els fons bibliogràfics de l'Arxiu Històric de la Ciutat* (vestíbul de la Casa de l'Ardiaca); *Fons fotogràfic* (sala d'exposicions de l'Arxiu Fotogràfic); *Montjuïc 1915. Primera mirada* (sala d'exposicions de l'Arxiu Fotogràfic); i l'exposició virtual de fotografies amb el títol *Montjuïc 1915-1923: retrat d'una muntanya en obres*. Finalment i pel que fa a les publicacions, s'han editat les següents: *Catàleg dels pergamins municipals de Barcelona, Anys 1336-1396 (Volum II)*; *Barcelona fotografiada. Guia dels fons i les col·leccions de l'Arxiu Fotogràfic de l'Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona*; *Montjuïc 1915. Primera mirada*; núm. 12 i 13 de la revista *Barcelona. Quaderns d'Història*; i núm. 37 i 38 de la revista *Historia, antropología y fuentes orales*.

No acabarem aquesta presentació sense fer referència a les dades de consulta dels fons documentals i col·leccions custodiats i conservats al centre. En aquest sentit, l'Arxiu Històric de la Ciutat continua mantenint-se com una de les institucions arxivístiques més importants del país i centre de referència per a la realització de treballs d'investigació i recerca històrica, tot i produir-se un descens en el número d'usuaris i consultes presencials. Així, els usuaris presencials han estat 14.762, mentre que les consultes de documentació o peticions d'informació realitzades a les diferents sales de consulta del centre han estat 90.820. El

descens d'usuaris i consultes presencials respecte l'any anterior es compensa i s'explica per l'important increment de les consultes remotes, mitjançant Internet, a les bases de dades descriptives dels fons documentals i al banc d'imatges de documents fotogràfics. D'aquesta manera, les plataformes tecnològiques d'accés remot a informació i documents de l'Arxiu es consoliden com a portal per a l'obtenció d'informació bàsica sobre els seus fons documentals, per a l'accés als instruments de descripció disponibles en línia, o per a la consulta directa d'alguns conjunts documentals digitalitzats accessibles en xarxa. Així, els accessos remots efectuats durant l'any 2007 a la pàgina web de l'Arxiu i als instruments de descripció disponibles a Internet han estat 365.322, mentre que les consultes efectuades al banc d'imatges fotogràfiques accessible en xarxa han estat 898.250.

Xavier Tarraubella i Mirabet
Director de l'Arxiu Històric de la Ciutat

2. OBJECTIUS I PROJECTES GENERALS DESENVOLUPATS

A continuació es resumeixen els principals objectius assolits i els projectes i treballs més destacats que s'han desenvolupat a l'Arxiu Històric de la Ciutat durant l'any 2007. Cal tenir en compte que en aquest apartat només s'indiquen, de manera resumida, aquells objectius, projectes i treballs que s'ha cregut oportú ressaltar, ja sigui per seu caràcter general, per la seva importància o per tractar-se de noves actuacions. La informació més detallada sobre ells i sobre les altres actuacions portades a terme durant l'any es recull en els respectius apartats de la memòria.

• En l'àmbit de l'ingrés, gestió i tractament dels fons:

- Transferència de 1.589 fotografies del període 1900-1930, procedents del Gabinet de les Arts Gràfiques.
- Transferència de 63.000 fotografies del període 1992-2005, procedents del Departament d'Imatge i Producció Editorial.
- Transferència de 1.745 fotografies del període 1870-1975, procedents del Sector d'Urbanisme.
- Donació de la Sra. Anna Monjo de 83 documents orals amb 37 testimonis sobre la CNT i el moviment obrer durant la Segona República.
- Finalització dels treballs d'identificació de sèries i agrupacions documentals del fons municipal medieval i modern i elaboració d'una nova proposta de classificació.
- Continuació del projecte de catalogació dels pergamins del fons municipal.
- Finalització de la classificació i catalogació de la documentació dels fons personals de *Ramon Llàtzer de Dou i de Bassols* (5D.26) , de *Benet de Llanza* (5D.45).
- Continuació del tractament arxivístic (classificació, ordenació i descripció) de la documentació de la secció *Alojamiento y utensilio* del Fons Municipal Medieval i Modern.
- Continuació de l'inventari dels fulls volanders del període de la Segona República.
- Inici del tractament arxivístic (classificació, ordenació i descripció) del fons documental dels *Jocs Florals de Barcelona*.
- Realització de nous instruments de descripció dels fons i col·leccions gràfiques i iconogràfiques, entre altres: catàleg de loteria nacional (1816-1980) i inventari d'audicions de sardanes i música popular catalana a Barcelona (1916-1969).
- Inventari de revistes del segle XIX (1820-1900).
- Continuació dels treballs d'informatització del catàleg manual dels fons bibliogràfics i vinculació al CCUC.
- Continuació del projecte de buidat d'articles de revista relacionats amb la història de Barcelona.
- Inici del projecte de transcripció de testimonis orals de la col·lecció donada per Mercè Vilanova.
- Incorporació al sistema AIDA de la descripció dels fons i col·leccions fotogràfiques a nivell de fons i secció.
- Tractament arxivístic (registre, classificació i descripció) de 5.630 fotografies.

• **En l'àmbit de la conservació, preservació i restauració dels fons:**

- Finalització del projecte de revisió, desinfecció i condicionament integral de la documentació del *Fons Notarial*.
- Inici del projecte de revisió, desinfecció i condicionament integral de la documentació del *Fons del Veguer*.
- Realització de l'estudi de l'estat de conservació de 200 volums del fons bibliogràfic d'Eduard Toda i de 92 volums de la col·lecció de Guies de Barcelona.
- Finalització de la restauració de la col·lecció de pergamins del fons municipal.
- Restauració de 8 volums del segle XVI de la sèrie *Registres de Deliberacions del Consell de Cent* afectats per tintes ferrogàl·liques, de 240 bans municipals i d'altres llibres i documents solts dels fons d'Arxiu Medieval i Modern.
- Restauració de 1.014 fotografies històriques dels segles XIX i XX de diversos fons i col·leccions fotogràfiques.
- Restauració i enquadernació de 251 volums del fons bibliogràfic històric.
- Restauració i enquadernació de 877 volums del fons hemerogràfic.
- Restauració de 322 documents cartogràfics i iconogràfics.
- Condicionament, canvi de contenidors i protecció amb material de conservació de documents dels diversos fons documentals, fotogràfics, bibliogràfics hemerogràfics.
- Digitalització i/o microfilmació de documents del fons municipal medieval i modern, entre altres, 9 volums de la sèrie *Clavaria* (1357-1377), 30 volums de la sèrie *Registre de deliberacions del Consell de Cent* (1671-1701) o diversos manuscrits municipals.
- Digitalització de 651 plànols i gravats històrics de Barcelona.
- Digitalització de 6.166 fotografies.
- Digitalització i/o microfilmació de diaris i revistes del fons hemerogràfic històric, entre altres, *El Noticiero Universal*, *La Campana de Gràcia*, *La Luz del Porvenir* o *La Nació Catalana*.
- Continuació de la microfilmació de la col·lecció bibliogràfica de guies de Barcelona.
- Realització de còpies de conservació de testimonis orals de les col·leccions Casanovas, Figueres i Dones del 36, en cintes de 60 i 90 minuts.
- Conversió a suport digital de les gravacions analògiques dels testimonis orals de les col·leccions *Ronald Fraser* i *Campo*.

• **En l'àmbit de la difusió:**

- Realització del X Congrés d'Història de Barcelona amb el títol *Dilemes de la fi de segle, 1874-1901* (27-30 de novembre de 2007).
- Publicació dels números 12 i 13 de la revista *Barcelona. Quaderns d'Història*.
- Publicació dels números 37 i 38 e la revista *Historia, antropología y fuentes orales* en col·laboració amb la Universitat de Barcelona i l'associació *Historia y Fuente Oral*.
- Publicació del segon volum del *Catàleg dels pergamins municipals de Barcelona, Anys 1336-1396*.
- Publicació de l'obra *Barcelona fotografiada. Guia dels fons i les col·leccions de l'Arxiu Fotogràfic de l'Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona*.

- Col·laboració en la publicació *El "Llibre del Consell" de la ciutat de Barcelona. Segle XIV: les eleccions municipals*, editada pel Consell Superior d'Investigacions Científiques.
- Realització de dos cursos en el marc del programa anual del *Seminari d'Història de Barcelona*, dedicats respectivament a: *Barcelona, 1931-1934. L'intent d'assolir una normalitat republicana* (octubre 2006-gener 2007) i *La construcció fotogràfica de Barcelona* (març-juny 2007).
- Exposició inaugural de les noves instal·lacions de l'Arxiu Fotogràfic de l'Arxiu Històric de la Ciutat, amb el títol *Entre la crònica i l'imaginari. Fotografies de la Segona República*, amb la corresponent publicació. (Octubre 2006-maig 2007)
- Exposició de petit format realitzada al vestíbul de la Casa de l'Ardiaca, amb el títol *Santiago Rusiñol en els fons bibliogràfics de l'Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona*. Aquesta exposició s'ha programat en el marc de les activitats de l'Any Rusiñol.
- Exposició *Fons fotogràfic* a la sala d'exposicions de l'Arxiu Fotogràfic (juny-octubre 2007).
- Exposició *Montjuïc 1915. Primera mirada*, a la sala d'exposicions de l'Arxiu Fotogràfic, amb la corresponent publicació. (desembre 2007-maig 2008).
- Exposició virtual de fotografies per a la pàgina web de l'Arxiu Municipal, amb el títol *Montjuïc 1915-1923: retrat d'una muntanya en obres*.
- Coorganització, juntament amb la Facultat de Periodisme de la Universitat Pompeu Fabra i en el marc del conveni existent des de l'any 1997, del *X Col·loqui de l'Aula d'Història del Periodisme Diari de Barcelona*, dedicat en aquesta ocasió al tema *Noves perspectives de la premsa com a patrimoni documental* (28 de maig de 2007).

• **En l'àmbit de les infraestructures i la millora de les instal·lacions i serveis:**

- Actualització del sistema electrònic d'obertura i funcionament dels armaris mòbils compactes de dos dels dipòsits de documentació de la Casa de l'Ardiaca.

D'acord amb el Pla de treball 2007 de l'Arxiu Històric de la Ciutat que s'havia confeccionat, s'han pogut portar a terme bona part de les actuacions i activitats previstes.

Els èxits principals s'han assolit en el manteniment de les xifres d'usuaris i consultes de la documentació, les quals situen l'Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona com un dels centres arxivístics més importants del país pel que fa a nivell d'utilització per part dels ciutadans i investigadors. Tot i que es produeix un descens en el número d'usuaris i consultes presencials, aquest es compensa amb l'important increment de les consultes remotes, mitjançant Internet, a les bases de dades descriptives dels fons documentals, al banc d'imatges de documents fotogràfics i als portals d'accés a col·leccions digitals de premsa històrica participats per l'Arxiu.

Així mateix, mereix destacar-se la participació ciutadana en algunes de les activitats de difusió organitzades per l'Arxiu, sobre tot l'èxit del Xè Congrés d'Història de Barcelona, l'alt nivell d'assistència a les presentacions de les publicacions que s'han realitzat i a la inauguració de l'exposició *Montjuïc 1915. Primera mirada*, així com el ressò en els mitjans de comunicació obtingut per aquesta exposició i per alguna de les publicacions que s'han

editat.

Un altre aspecte que mereix ser destacat en positiu són les actuacions portades a terme relacionades amb conservació de la documentació (restauració de documents, microfilmació i digitalització, revisió i condicionament de fons, etc.), les quals han permès millorar la preservació i perdurabilitat del patrimoni documental custodiat.

També és rellevant l'impuls als programes de digitalització de documents els quals, a banda dels beneficis per a la conservació en evitar la manipulació dels originals, permeten agilitar i millorar la consulta per part dels usuaris i impulsar la creació de plataformes i portals d'accés virtual a la documentació.

Pel que fa als aspectes a millorar de cara a l'any vinent, hem de mencionar en primer lloc la resolució dels dèficits en la infraestructura tecnològica disponible, sobre tot per poder impulsar projectes que es consideren essencials adreçats a l'oferiment de la consulta de documentació mitjançant Internet i a la creació de plataformes de consulta digital dels fons, o per garantir l'emmagatzematge i gestió idònia dels documents digitals.

També és necessari avaluar i perfeccionar els mecanismes i procediments de control i revisió de la documentació consultada pels usuaris i investigadors a les diferents sales de consulta de l'Arxiu, així com les condicions de seguretat existents, amb l'objectiu de garantir plenament la protecció, la integritat i la preservació del patrimoni documental custodiat.

3. INGRESSOS DE FONS

En aquest apartat es fa constar, sistematitzada d'acord amb l'estructura de seccions de l'Arxiu Històric, la informació relativa als ingressos de fons documentals i bibliogràfics que s'han produït al llarg de l'any, ja sigui per donació, compra, transferència o qualsevol altra modalitat.

Secció d'Arxiu Medieval i Modern:

-Donació dels senyors Santiago Anglès Rodríguez i Maria Dolors Rodríguez Clavijo d'un llibre de comptes del banquer Jaume Pere Giner de Barcelona (1442-1461) (185 folis).

Secció d'Hemeroteca:

-Nombre d'exemplars de diaris i revistes ingressats durant l'any i gestionats informàticament amb el software ABSYS:

Gener	1.093
Febrer	983
Març	970
Abril	828
Maig	1031
Juny	958
Juliol	961
Agost	566
Setembre	719
Octubre	976
Novembre	1.166
Desembre	836
TOTAL	11.087

-Nombre d'exemplars de diaris i revistes ingressats durant l'any i gestionats manualment:

Gener	213
Febrer	1
Març	23
Abril	10
Maig	851
Juny	36
Juliol	6
Agost	1
Setembre	1
Octubre	1
Novembre	75
Desembre	9
TOTAL	1.227

-Col·lecció Faraudo (col·lecció de números 1): 17 exemplars

Total d' exemplars ingressats durant l'any 2007: 12.331 unitats

Secció de Biblioteca:

Compra llibre modern	209
Subscripcions	21
Compra llibre antic	24
Donatius	669
Altres	140
Total Volums nous	1.063

Les noves adquisicions es reparteixen en els següents formats:

12°	64
8°	465
4°	190
Fol	20
CD	22
12° op.	11
8° op.	86
4° op.	42
Fol op.	6
G. Fol. op.	2
Despatxos	12
SL	100
AF	95
TOTAL	1.063

Total de volums:

Catàleg manual	115.959
Catàleg automatitzat	19.840
TOTAL	135.799

Procedència i gestió dels donatius:

Mes	Volums	Agraïments
Gener	81	12
Febrer	93	10
Març	50	10
Abril	80	12
Maig	53	6
Juny	68	18
Juliol	48	13
Agost	15	13
Setembre	15	8
Octubre	65	25
Novembre	63	15
Desembre	38	11
TOTAL	669	153

Procedència dels donatius:

Ajuntament de Girona, Ajuntament de Solsona (Arxiu), Fundació Carles Pi i Sunyer, Universidad de Valladolid, ACVF Editorial, Agència de Promoció del Carmel i Entorns, S. A, Agència Salut Pública, Agenda 21 Bcn, AHCB, Ajuntament de Barcelona, Ajuntament de

Barcelona, Districte de Sant Martí Ajuntament de Barcelona, Districte de Sants-Montjuïc, Ajuntament de Barcelona, Regidoria de Comerç, Ajuntament de Begur, Ajuntament de Cubelles, Ajuntament de Gandia, Ajuntament de Sant Adrià de Besòs, Ajuntament de Santa Perpètua de Mogoda, Ajuntament de Sils, Ajuntament de Tarragona, Ajuntament de Tremp, Ajuntament de Vinaròs, Albert Balcells, Albert Cubeles, Albert Garcia Espuche, Albert González i Orduna, Alfred Pérez Bastardas, Alvar Maduell, Amadeu Carbó, AMB, Amics de l'Art Romànic, Amics dels Concerts, Àngels Solà, Antiga de Sant Medir, Antonio Fernández Luzón, Arcadi Espada, Àrea de Cultura de la Diputació de Barcelona, Àrea Metropolitana de Barcelona, Arxiu Històric de Girona, Arxiu Històric de Terrassa, Arxiu Municipal de Sant Adrià de Besòs, Arxiu Municipal del Districte de Les Corts, Arxiu Municipal del Districte de Sarrià Sant Gervasi, Arxiu Municipal Districte Sant Andreu, Arxiu Nacional de Catalunya, Arxiu Port de Tarragona, Asociación Numismática Española, Associació Catalana de Meteorologia, Associació Catalana de Puntaires, Associació Conèixer Catalunya, Associació d'història rural de les comarques gironines, Associació de Bibliòfils de Barcelona, Associació Francesc Pujols, Ateneu Barcelonès, Ayuntamiento de Pamplona, Barcelona, Biblioteca d'Urbanisme Biblioteca de Catalunya, Biblioteca del Pavelló de la República, Biblioteca General de l'Ajuntament de Barcelona, Biblioteca General de la Diputació, Biblioteca Pública Arús, Borsa de Barcelona, Caixa d'Estalvis Laietana, Capuchinas de la Madre del Divino Pastor, Carme Fauria, Carme Gallés, Centre de Cultura Contemporània de Barcelona, Centre d'Estudis Jordi Pujol, Centre d'Estudis Locals del Vilosell, Centre de Recursos Barcelona Sostenible, Cercle d'Estudis Històrics i Socials Guillem Oliver del Camp de Tarragona, CinemaRescat, CIRD, CiU, Club Natació Atlètic Barceloneta, Col·legi de Publicitaris i Relacions Públiques de Catalunya, Consell de la Joventut de Barcelona, Consell Econòmic i Social de Barcelona, Consiglio Regionale della Sardegna, Cristóbal García Bravo, CSIC, Departament d'Història Oral, Diari Avui, Diomira, Diputació de Barcelona, Àrea de Cultura, Diputació de Barcelona, Flor de Maig, Diputació de Girona, Diputació de Tarragona, Direcció de Joventut, Direcció de Qualitat i Promoció de l'Habitatge, Districte de Sant Martí, Ed. Viena, Edicions LA Campana, Editor, Institut de Paisatge Urbà, Editorial Parramón, Editorial Viena, El Clip, Elisava Escola Superior de Disseny, Eloi Babiano, Enciclopèdia Catalana, Enriqueta Borrás, Escoltes Catalans, ETSAB, F. Solduga, Facultat de Psicologia, Ciències de l'Educació i l'Esport Blanquerna, FAD, Federació d'Associacions de Veïns i Veïnes de Barcelona, Ferran Aisa, Ferrocarrils de la Generalitat de Catalunya, Filmoteca de Catalunya, Finestrelles, Fira de Barcelona, Foment Ciutat Vella, Fundació Caixa de Catalunya, Fundació Carles Pi i Sunyer, Fundació Enciclopèdia Catalana, Fundació Ernest Moliné Brasés, Fundació Josep Irla, Fundació La Marató de TV3, Fundació Lluís Carulla, Fundació Noguera, Fundació Ramon Trias Fargas, Fundació Roca i Galés, Fundació Antoni Tàpies, Fundació Tot Raval, Fundación Altarriba, Fundación Mapfre, Gas Natural, Generalitat de Catalunya, Departament de Presidència, Generalitat de Catalunya, Departament de Cultura, Generalitat Valenciana, Gisela Boronat, Districte de l'Eixample, Gobierno de Aragón, Secció de Gràfics de l'AHCB, Grupo Z, Guillermo Lusa Monforte, Secció d'Hemeroteca AHCB, Hemeroteca Municipal de Madrid, Secció d'Història Oral de l'AHCB, ICUB-Exposicions, Institut d'Estudis Catalans, Imatge i Producció Editorial, Institut Barcelona Esports, Institut Català de les Dones, Institut d'Estudis Ilerdencs, Institut d'Estudis Vallencs, Institut de Cultura de la Ciutat d'Olot, Isabel

Segura, Joan Bassegoda Nonell, Joan Boadas i Raset (Arxiver municipal de Girona), Joan Sanjuan i Esquirol, Joan Sans i Sicart, Joan Valls i Pueyo, Joan Ventura Planella, Joaquim Auladell, Joaquim Cabeza i Valls, Jordi Amat Teixidó, Jordi Artigas, Jordi Ortega, José Manuel Feito, Josefina Maluquer, Josep Capdevila Soldevila, Josep Capsir i Maíz, Josep M. Calbet, Josep M. Domingo, Josep M. Figueres, Josep M. Vila, Josep Maria Muñoz, Josep Serrano Daura, Julio Taltavull, KRTU, L'Auditori, Lluís Úbeda, Lluïsos de Gràcia, Mª Luisa Labarta, Manel Rovira i Solà, María de los Santos García, Maria Teresa Ferrer i Mallol, Marta Vicente, Mercè Tatjer, Miguel Ángel Perona Sánchez, Mingo Borràs, Ministerio de Cultura, Ministerio de Cultura Secretaría General Técnica, Ministerio de Defensa, Subdirección General de Documentación y Publicaciones, Miquel Badenas, MNAC, MNACTEC, MNCARS, Museo Municipal de Arte Contemporáneo de Madrid, Museu Badalona, Museu d'Art Modern de Tarragona, Museu d'Història de la Ciutat, Museu d'Història de Sabadell, Museu de la Música, Museu Marítim, Museus de les Arts Decoratives, Nous Horitzons, Nous Usos del Temps, Observatori Social de Barcelona, Patrícia Jacas, Parlament de Catalunya, Parròquia de Crist Rei, Pasqual Bernat Bellmunt, Pere Anguera, Pilar Vives Corbella, Promoció Econòmica de l'Ajuntament de Barcelona, PronouBarris, Quaderns d'Estudis Comarcals de Banyoles, Ramon Felipó, Ramon Planes Albets, Reial Acadèmia de Bones Lletres, Real Club de Polo de Barcelona, Reial Acadèmia Catalana de Belles Arts de Sant Jordi, Reial Cercle Artístic de Barcelona, Sala Parés, Servei de Patrimoni Arquitectònic Local de la Diputació de Barcelona, Sociedad Estatal para la Acción Cultural Exterior, Societat Catalana d'Història de la Ciència i de la Tècnica, Subdirecció General d'Arxius, Temple Sagrada Família, Junta Constructora, Tokutoshi Toori, TVC, UAB, Biblioteca d'Humanitats, Universitat de València, Universitat Politècnica de Catalunya, Víctor Castells, Wifredo Espina.

Departament de Gràfics:

Ingressos per via ordinària:

- 70 unitats (fulletons) procedents de diferents òrgans i serveis de l'Ajuntament: Barcelona Sostenible, Centre de Recursos Humans, Districtes, Institut Barcelona Esports, Institut d'Educació, Parcs i Jardins, Regidoria de Joventut, Relacions Ciutadanes i Institucionals.
- 65 unitats (cartells) de la Direcció General d'Administració. -37 unitats (fulletons) de l'Institut de Cultura de Barcelona.

Ingressos per via extraordinària:

- 155 unitats (fulletons) procedents de les següents entitats barcelonines: Agrupacions (vàries), Amnistia Internacional, Associació de Mestres Rosa Sensat, Auditori, Biblioteques de Barcelona, Col·legis Professionals, Consell Superior d'Investigacions Científiques, Diputació, Federacions (vàries), Fundació La Caixa, Fundacions (vàries), Generalitat de Catalunya, Institut d'Estudis Catalans, Institut Europeu de la Mediterrània, Museu Arqueològic, Museu d'Art Contemporani de Barcelona, Museu d'Història de Catalunya, Museu Marítim, Museu Nacional d'Art de Catalunya, Palau de la Música, Partit dels

Socialistes de Catalunya, Sindicats (CCOO), Teatre Nacional de Catalunya, Temple Expiatori de la Sagrada Família i Universitat.

Total fulletons ingressats: 262 unitats

Total cartells ingressats: 65 unitats

Donatius de particulars:

- Juan Jaime Baucells: Carnet de la Central Nacional Socialista. Delegación Provincial de Barcelona, 17/06/1940. Data d'ingrés: Novembre 2007.

Departament de Fonts Orals:

- Col·lecció Anna Monjo: 83 documents orals que representen un total de 37 testimonis. Forma part del corpus documental de la tesi doctoral *La CNT durant la II República a Barcelona: Líders, militants, afiliats* (Universitat de Barcelona, 1993), que posteriorment es va publicar sota el títol de *Militants, participació i democràcia a la CNT als anys trenta* (Barcelona, 2003), Premi Ciutat de Barcelona Agustí Duran i Sanpere d'Història de Barcelona de l'any 2003. Aquesta col·lecció enriqueix els nostres fons sobre el món obrer català anterior a la guerra civil, i es complementària als estudis sobre l'empresa col·lectivitzada Rivièrre realitzats per l'equip de recerca dirigit per la Dra. Mercè Vilanova en la Universitat de Barcelona.

Secció d'Arxiu Fotogràfic:

Transferències::

Centre:	Gabinet de les Arts Gràfiques
Quantitat	1.589 fotografies (1.313 negatius i 276 positius)
Suport	Vidre i paper
Format	De 8x15m fins a 24x36 cm
Cromia	Blanc i negre
Temàtica	Fons personal del bibliòfil Ramon Miquel i Planas. I conjunt de retrats d'artistes dedicats al secretari de l'EIB'29 Sr. Joaquim Montaner.
Autor	Desconegut
Dates extremes:	1900-1930

Centre:	Imatge i Producció Editorial
Quantitat	63.000 fotografies (58.500 positius i 4.500 negatius)
Suport	Polièster i paper
Format	Molt diversos
Cromia	Color (principalment) i blanc i negrer
Temàtica	Paisatge urbà, arquitectura i manifestacions popular.
Autor	R. Escudé, A. Lajusticia, P. Ontañón, P. Vivas, M. Llorens, Ll. Clua, etc.
Dates extremes:	1992-2005

Centre:	Projecte de revisió del catàleg del Sector d'Urbanisme i infraestructures.
Quantitat	1.745 positius
Suport	Paper
Format	Molt diversos formats
Cromia	Blanc i negre
Temàtica	Edificis i urbanisme de la ciutat de Barcelona
Autor	Diversos
Dates extremes:	1870-1975

Traspassos d'altres seccions de l'AHCB

- Del departament de gràfics: 3 positius sobre paper en blanc i negre (plantinotípies) de format 30x40 cm que reproduïen retrats de Pompeu Gener.
- De la secció Arxiu Medieval i Modern: 3 negatius de polièster en blanc i negre de format 12,5x17,5 cm que reproduïen interiors d'habitatges.
- De la secció de gràfics: 287 negatius sobre vidre de formats entre 9x12 cm i 18x24 cm en blanc i negre de temàtica diversa que procedien del Museu d'Història de la Ciutat i els quals estan registrats amb la numeració d'antiga secció de fotografies de l'AHCB.

Adquisicions per donació:

- Ofert pel Sr. Josep Pagà Carbonell. Es tracta de 59 positius sobre paper i 200 negatius de polièster en blanc i negre de formats entre 24x36 mm i 18x24 m que reproduïen actes polítics de la UB i la vida familiar del donant entre 1968 i 1969.
- Ofert per la Sra. Maria Pilar Xirinacs Benavent i el Sr. Cayetano Cardelús Benavent. Es tracta de 201 positius i 120 negatius sobre vidre estereoscòpics en blanc i negre de formats 4,5x10,5 cm i 6x13 cm que reproduïen retrats familiars, escenes rurals i activitats culturals, religioses i festives entre 1929 i 1938.
- Ofert per la Sra. Mercè Jané Vidal. Es tracta de 445 positius sobre paper i polièster en blanc i negre i color i 394 negatius sobre vidre i polièster en blanc i negre de formats molt diversos

que reproduïxen la vida familiar, social i cultural a Barcelona entre 1900 i 1969 i, realitzades pel Francesc Sucarana.

-Ofert pel Sr. Jorge Dobner. Es tracta de més de 8.000 fotografies procedents de la revista *Vivir en Barcelona* que es va publicar entre 1985 i 1993. S'està tramitant la documentació i l'any 2008 es farà efectiva.

Publicacions:

El fons bibliogràfic especialitzat en fotografia s'ha incrementat en 94 publicacions: 65 per compra, 28 per donació i 1 per intercanvi.

4. ORGANITZACIÓ I TRACTAMENT DE FONDS

En aquest apartat i també sistematitzat per seccions i departaments, es recull la informació referent als treballs de classificació, ordenació, revisió, descripció, gestió dels fons o col·leccions i altres treballs d'organització dels fons documentals i bibliogràfics desenvolupats durant l'any.

Secció d'Arxiu Medieval i Modern:

-Preparació del *Quadre de Classificació del Fons Medieval i Modern*: elaboració i aprovació d'un projecte de Quadre de Classificació funcional.

-Catalogació en curs de la secció 1A *Pergamins municipals*: Preparació de l'edició dels volums III (1396-1440) (405 pergamins) i IV (1441-1505) (400 pergamins aproximadament), i inici del volum V (segle XVI) (400 pergamins aproximadament) del *Catàleg dels Pergamins Municipals de Barcelona*. Tractament documental (ordenació cronològica, numeració, segellat, etc.). Redacció de registres. Redacció dels estudis introductoris i elaboració dels índexs dels documents registats amb identificació dels topònims, dels noms de persona i les remissions pertinents. Correcció de proves d'impremta.

-Revisió de les col·leccions de reproduccions de segells de Ferran de Sagarra i de Fèlix Domènech Roura (20 caixes).

-Catalogació en curs de la secció 1K *Alojamiento y utensilio* (segles XVIII-XIX). Identificació i ordenació de la documentació (171 unitats d'instal·lació).

-Catalogació en curs de la sèrie 5E.II *Fulls volanders* (300 documents del gener-juny de 1937) i ordenació del fulls sense data del període 1936-1939 (500 documents).

-Inventari del fons personal 5D.26 *Ramon Llätzer de Dou i de Bassols* (1 unitat d'instal·lació)

-Inventari del fons personal 5D.45 *Benet de Llanza* (1 unitat d'instal·lació).

- Continuació de l'ordenació, classificació i catalogació del fons personal 5D.74 *Eduard Barba* (5 unitats d'instal·lació).
- Inici de l'inventari del fons 6B. *Jocs Florals* (82 unitats d'instal·lació).
- Revisió i avaluació de documentació administrativa del *Diari de Barcelona* (1987-1991) (261 caixes).

Secció d'Hemeroteca:

Catalogació de noves publicacions i modificacions dels registres introduïts al software ABSYS:

ABSYS	Registres nous	Registres modificats	Llibres	Exemplars nous	Exemplars modificats	CCUC nous
Gener	27		1	27	13	5
Febrer	27	2		27	2	4
Març	20	5		20	16	8
Abril	11	20		11	1	3
Maig	8	21		8	2	1
Juny	22	12		22	3	6
Juliol	12	30		12	1	2
Agost	3	2		3		
Setembre	3	4		3	2	
Octubre	2	7		2	3	
Novembre	28	2	2	28	4	9
Desembre	23			23	16	11
TOTAL	186	105	3	186	63	49

Total de registres de publicacions periòdiques introduïts a Absys: 4.607

Total de registres accessibles per Internet: 381

Catalogació de noves Autoritats creades i introduïdes al software ABSYS: 3.573

Recepció i gestió d'exemplars amb el software ABSYS, de les publicacions periòdiques ingressades durant l'any:

2007	Cartes de reclamació d'exemplars	Reclamació per correu electrònic	Petició de revistes noves	Saludes d'agraïment
Gener	104	38	5	8
Febrer	43	25	4	8
Març	55	28	21	4
Abril	48	27	2	2

Maig	46	41	3	4
Juny	48	66	3	1
Juliol	1	11	1	7
Agost	105	21		7
Setembre	35	9		
Octubre	55	53	6	4
Novembre	51	65	11	5
Desembre	46	4	3	3
TOTAL	672	388	59	53

Base de Dades HEME (Catàleg Topogràfic BRS):

-Títols/registres modificats durant l'any: 7.049

-Total títols/registres catalogats des de l'any 1995 fins l'actualitat: 14. 370

Taula desglossada de registres nous i modificats a la base de dades HEME:

Any 2007	Nous registres	Registres modificats
Gener	16	305
Febrer	13	414
Març	12	898
Abril	87	1.126
Maig	10	738
Juny	12	111
Juliol	1	565
Agost	5	2.496
Setembre	1	31
Octubre	0	17
Novembre	14	176
Desembre	8	172
TOTAL	179	7.049

Base de Dades de la Col·lecció Faraudo (CRUF) (Col·lecció de números 1):

-Títols/registres catalogats : 2.528

Taula desglossada de registres nous de la base de dades CRUF:

Any 2006	Nous registres
Gener	2
Febrer	0
Març	1
Abril	2

Maig	0
Juny	0
Juliol	0
Agost	0
Setembre	4
Octubre	1
Novembre	5
Desembre	2
TOTAL	17

Notícies ressenyades en la Base de Dades ARTI (Buidat de Premsa d'Història de Barcelona):

	Nous registres	Registres modificats
TOTAL	431	441

Del buidat de premsa d'història de Barcelona en suport paper s'han informatitzat amb imatges escanejades un total de 431 notícies.

Total de notícies introduïdes a la Base de Dades ARTI des de l'any 1993: 27.521

Total de notícies del buidat de premsa consultables a les Bases de Dades concatenades de l'Arxiu Històric de la Ciutat i el Gabinet de l'Alcaldia: 292.085

- S'ha realitzat un inventari (full per full) de revistes dels segles XVIII-XX que abraça des de 1820 a 1900 i correspon a 70 metres lineals i 385 capçaleres

Préstec de publicacions periòdiques

-Seguint amb la política de col·laboracions institucionals per impulsar projectes de preservació, accessibilitat i divulgació del patrimoni documental i de la història de Barcelona s'ha prestat temporalment a: la Biblioteca de Catalunya en el marc del conveni ARCA les següents capçaleres:

- L'Arch de Sant Martí* 1 vol (1885-1886)
- Ariel* núm. 23
- L'Atlàntida* 2 vols (1896-1900)
- La Barretina* 1 vol
- Catalunya artística* 1 vol (1902-1903)
- Cuca fera* 1 vol (1917)
- Dau al set* 4 núms.
- El Diablo suelto* 1 vol (1863-1865)
- El Guirigay* 1 vol (1869-1870)
- Mediterrània* 1 vol (1915)
- Or i grana* 1vol (1907)
- El Pájaro azul* 1 vol (1861)

- El Pájaro negro* 1 vol (1861)
- Papitu* 1 vol (1908-1909)
- El Poble català* 8 vols (1907 juliol i desembre; 1908 gener i juliol; 1909 gener i juny; 1910 gener; 1918-19)
- El Principado* 1 vol (agost 1868)
- El Telégrafo* 6 vols (1858, 1860, 1861, 1863)

-*La Veu de Catalunya* 257 vols (gener 1899- febrer 1931)

S'ha rebut en préstec temporal de la Biblioteca de Catalunya els següents exemplars de:

- La Campana de gràcia* 9 vols (1873-1875; 1876-1879; 1879-1881; 1888-1890; 1891-1893; 1894-1896; 1901-1903; 1913-1915; 1916-1918)

S'ha facilitat al Consell Català de l'Esport la revista:

- Xut* 1922-1929 per a la seva digitalització a la seu de l'AHCB per a passar a formar part del portal ARCA

S'ha prestat temporalment a L'Arxiu del Temple de la Sagrada Família la revista:

- El Propagador de la devoción a San José* 4 vols (1867, 1868, 1890, 1892) i els núm. solts (1917, núm. 11, 17, 18)

S'ha facilitat a la Fundació Nous Horitzons el diari:

- Treball* (juliol 1936-gener 1939) i els núm. solts (1943-1946, núm. 5, 12-25, 28, 66) per a la seva digitalització a la seu de l'AHCB

Donacions i intercanvis de publicacions periòdiques:

- Seguint amb la política de intercanvis de duplicats i especialització en revistes editades a Barcelona ciutat, s'ha donat a la Biblioteca de la Fundació Irla els exemplars de la publicació *Butlletí d'Esquerra Republicana de Catalunya* núm. 65 i 79 de 1937.

-Hem rebut exemplars dels següents arxius i biblioteques: Biblioteca Pública Arús; Biblioteca Pavelló de la República; Fundació Josep Irla; Arxiu Municipal de Lleida; Consell Català de l'Esport, així com dels particulars: Ricard Ester Turio, Montserrat Montagut; Pere Sagristà; Miguel Salvat; Silveri Kirchner Valls; Fermí Moret; Jaume Batlle Peret; Francesc Fontbona; Manuel Carrete; Francesc Richart Barbaria i Montserrat Vime.

-S'ha traspassat de la secció de Gràfics 159 de revistes il·lustrades del XIX i XX (*La Carcajada*, *La Flaca*, *El lio*, *La Madeja política*, *la Mosca*, *La Mosca roja*)

Secció de Biblioteca:

En la continuació de la catalogació retrospectiva l'any 2007 s'ha treballat amb llibres amb cota Entitat 1, que correspon a l'Ajuntament de Barcelona. S'ha realitzat una revisió dels llibres de registre per tal de localitzar les monografies dels segles XV, XVI, XVII i XVIII a fi d'establir una estadística una mica més acurada del número total de volums d'aquests períodes. El resultat és el que segueix:

S. XV	10
S. XVI	297
S. XVII	2.141
S. XVIII	3.627

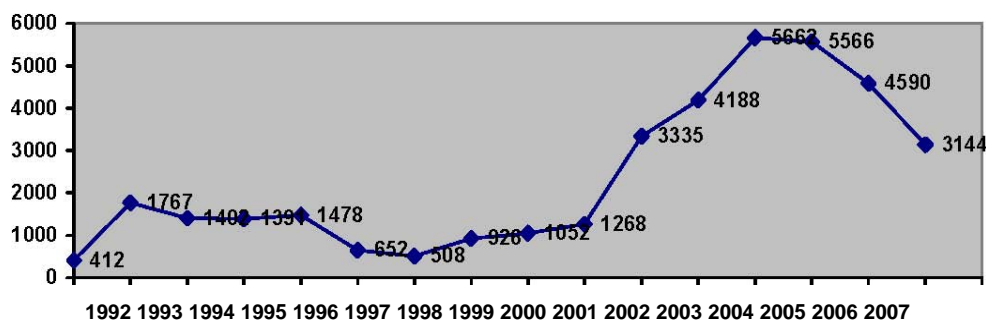
Pel que fa a la catalogació, aquest any s'ha vist mermada aquesta tasca degut a diverses circumstàncies derivades de la manca de personal (permisos sense sou, dedicació sindical, trasllats, incorporació de personal nou).

Catalogació	Absys	CCUC
Registres bibliogràfics de noves adquisicions	962	292
Modificació de registres bibliogràfics incomplets	150	
Reconversió del catàleg manual	1.608	590
Buidat d'articles i congressos	242	
TOTAL	3.144	882

D'aquestes 2.994 catalogacions, 24 pertanyen a la col·lecció Toda de viatges, 95 pertanyen a la biblioteca de l'Arxiu Fotogràfic. Les revistes buidades durant 2007 han estat: *Estudios de Historia Moderna*, *Trípodos*, *Barcelona Quaderns d'Història*, *Miscellanea Barcinonensia* i capítols de totes aquelles monografies que pel seu contingut requerien una catalogació detallada. A més a més hem iniciat aquest any l'enllaç del nostre catàleg amb les obres digitalitzades que poden trobar-se tant a Google Docs (sempre a vista completa) com a les biblioteques virtuals (Biblioteca Virtual Miguel de Cervantes, Biblioteca Nacional, Biblioteca de Catalunya). El total d'enllaços l'any 2007 han estat 32.

Catalogació d'autoritats	3526
Modificació d'autoritats	631
Registre d'exemplars	3640

Evolució de les catalogacions des de 1992

Departament de Gràfics:

Classificació i ordenació:

- Ordenació alfabètica dels fulletons d'entitats barcelonines de l'any 2007.
- Reordenació alfabètica i segellat de gravats d'iconografia (retrats de personatges)
- Reordenació col·lecció de Goigs (S. XIX i XX): segellat, separació de duplicats i numeració dels documents:
- Goigs Mare de Déu (català) 13 unitats d'instal·lació amb un total de 5.923 unitats documentals.
- Goigs Sants (català): 18 unitats d'instal·lació amb un total de: 8.459 unitats documentals.
- Goigs Vida de Jesús (català): 3 unitats d'instal·lació amb un total de: 1.137 unitats documentals.
- Goigs Vida de Jesús (castellà) 1 unitat d'instal·lació amb un total de: 398 unitats documentals.
- Goigs Mare de Déu (castellà): 6 unitats d'instal·lació amb un total de: 2.352 unitats documentals.
- Goigs Sants (castellà): 2 unitats d'instal·lació amb un total de: 1.180 unitats documentals.
- Reordenació Fons Soley (cartografia i gravats), relacionant els originals existents a l'Arxiu, les il·lustracions dels quals apareixen publicades a l'Atlas de Barcelona de Ramón Soley, editat l'any 1998 per Edicions Mediterrània.
- Renumeració i col·locació en arxivadors de 2.162 fotografies de la col·lecció de cartells.
- Reforma del topogràfic del Departament de Gràfics. -Reforma del topogràfic del Fons del Museu d'Història de Barcelona. -Tasques de reorganització del dipòsit documental: identificació de fons i col·leccions, classificació i ordenació de diferents tipologies documentals, separació de duplicats, prèvia consulta dels inventaris i catàlegs existents.

Descripció (inventaris i catàlegs realitzats):

-Catalogació amb base de dades VICA:

- Cartells: 191 unitats
- Dibuixos: 739 unitats
- Gravats: 37 unitats
- Plànols: 175 unitats

-Altres inventaris i catàlegs:

- Catàleg de Loteria Nacional, anys 1816-1980: 1.862 unitats.
- Catàleg de Romanços i cançons populars impresos a Barcelona. Annex: 470 unitats.
- Catàleg de Romanços i cançons populars impresos a Barcelona. Annex: 126 unitats.
- Catàleg Participacions de Noces. Annex: 38 unitats.
- Inventari audicions de sardanes i música popular catalana a Barcelona, anys 1916-1969: 309 unitats.

Departament de Fonts Orals:

- Unitats documentals: 1.106 cassetes, 68 MD, 24 CD, i 66 DVD, corresponents a 909 testimonis orals.
- Registre d'entrada: 817 documents.
- Base de dades: actualització de 57 registres, amb un total de 641 registres.
- Documents orals transcrits: 24 documents, corresponents a 17 testimonis de la col·lecció Mercè Vilanova, que apleguen un total de 522 planes editades.

Secció d'Arxiu Fotogràfic:

- Guia-Inventari dels fons i col·leccions:

De gener a juny s'ha fet la segona part del treball de publicació de la *Guia dels fons i col·leccions de l'Arxiu Fotogràfic de l'AHCB*: coordinació i seguiment del treball de disseny gràfic, maquetació i impressió.

- Sistema de gestió documental: Albalá

Acabada la guia dels fons i les col·leccions, enguany s'han introduït al programa informàtic la descripció a nivell de fons, col·lecció i secció de totes les fotografies de l'arxiu fotogràfic i

se'ls ha aplicat el quadre d'organització de fons. També s'ha elaborat el dossier *Informe sobre les dificultats de l'aplicació d'Albalá a l'Arxiu Fotogràfic*, que recull les millores necessàries a realitzar a Albalá per adaptar el programari a les necessitats de gestió dels fons fotogràfics.

- Tractament d'arxiu a nivell de fons i/o col·lecció

Registre d'ingressos, aplicació del quadre d'organització de fons, classificació, documentació i descripció de 4.461 fotografies pertanyents a 5 fons i 2 col·leccions factícies

- Col·lecció positius sobre paper: 27 fotografies
- Col·lecció de negatius i de positius sobre vidre: 214 fotografies
- Rafael Palacio: 2.650 fotografies
- Josep Sintas: 151 fotografies
- Josep Pagà: 259 fotografies
- Família Benavent: 321 fotografies
- Francesc Sucarana: 839 fotografies

- Tractament d'arxiu a nivell d'unitat documental

Registre de documents, documentació, estudi d'avaluació, descripció i codificació de 1.169 fotografies dels següents fons i/o col·leccions:

- Fons Editorial López: 722 fotografies
- Juan Lapuente: 19 fotografies
- Joan Roura: 23 fotografies
- Joan Terrades: 1 fotografies
- Antoni Bulbena: 4 fotografies
- Narcís Cuyàs: 99 fotografies
- Apel·les Mestres: 1 fotografia
- Frederic Ballell: 1 fotografia
- Col·lecció positius sobre paper: 299 fotografies

Registre de documents, estudi d'avaluació i codificació de 3.744 fotografies dels següents fons i/o col·leccions:

- Ajuntament de Barcelona (Oficina Tècnica d'Imatge): 3.744 fotografies

Registre i codificació de 4.964 fotografies dels següents fons i/o col·leccions:

- Amadeu Mariné: 1.421 fotografies
- “Nova Empresa del Teatre Català”: 337 fotografies
- Editorial Martín: 159 fotografies
- Esteve Puig: 789 fotografies
- Editorial López: 1.985 fotografies
- Juan Lapuente: 273 fotografies

- Contracte amb l'empresa Digitalbank per a la digitalització i venda d'imatges dels fons fotogràfics

Enguany les tasques relacionades amb aquests contracte han estat: seguiment de la implementació a la web dels pactes del contracte i, atès que el mes de març de 2008 finalitza el contracte amb Digitalbank, s'ha elaborat el dossier de *Balanç del contracte de l'ICUB amb Digital Company X Tension, s.l.* i el plec de condicions tècniques per a la nova contractació del servei de venda de reproduccions dels fons de l'AHCB.

- Fons bibliogràfic de l'Arxiu Fotogràfic:

Continuació per part de la Secció de Biblioteca de la catalogació del fons de llibres que conformen la biblioteca auxiliar de l'Arxiu Fotogràfic. Aquest any s'han catalogat 96 llibres.

- Projecte de reprografia dels fons de l'Arxiu Fotogràfic

Enguany s'ha redactat una primera versió del projecte que té per objectiu determinar i normalitzar quins documents cal reproduir, quan i en quins formats i suports es farà en cada cas.

- Reportatges de producció pròpia

Enguany, seguint la idea d'enriquir els fons de l'Arxiu amb fotografies de la ciutat i els ciutadans, s'ha fet els següents reportatges fotogràfics: instal·lacions i equipaments de l'Arxiu Fotogràfic, diada de Sant Jordi i s'ha iniciat un reportatge de la façana marítima.

- Col·laboracions:

Amb motiu de l'organització de l'exposició *Montjuïc, primera mirada*, s'ha col·laborat amb el Centre d'Estudis de Montjuïc, Sr. Oriol Granados.

5. PRESERVACIÓ, CONSERVACIÓ I RESTAURACIÓ

Seguint la dinàmica dels darrers anys, el servei de Restauració i Conservació de l'Arxiu ha concentrat els seus esforços en el control organolèptic i ambiental de tots els dipòsits i documentació per tal de detectar qualsevol patologia o brots microorgànics que poguessin afectar els documents. Per això, s'ha portat a terme un seguiment permanent de les condicions de temperatura i humitat en els dipòsits per garantir les condicions òptimes de conservació, i s'ha coordinat la realització d'anàlisis microbiològiques periòdiques. S'ha estat especialment atent al comportament del sistema de climatització, ja que al ser recent la seva instal·lació, ha calgut fer modificacions per esdevenir un control més acurat. Com a mesures específiques, s'ha avançat en la neteja sistemàtica de la documentació d'alguns dipòsits; s'ha continuat la revisió i desinfecció individualitzada dels documents del fons *Veguer* i s'ha finalitzat la del fons *Notarial* de la Secció d'Arxiu Medieval i Modern.

En relació a les actuacions habituals de restauració, preservació i condicionament dels fons, les intervencions desenvolupades durant l'any 2007 han estat les següents:

- Restauracions realitzades per tècnics de l'Arxiu:

- 5 llibres i 1 document de la Secció d'Arxiu Medieval i Modern.
- 10 diaris i 12 varies de la Secció d'Hemeroteca.
- 15 llibres i 2 opuscles de la Secció de Biblioteca.
- 32 dibuixos, 10 aquarel·les i un àlbum de 249 dibuixos del Departament de Gràfics.
- 934 fotografies de diversos fons de l'Arxiu Fotogràfic.

- Restauracions realitzades per encàrrec:

- 226 pergamins municipals (6 amb segell i 8 cosits), 8 volums i 240 bans municipals de la Secció d'Arxiu Medieval i Modern.
- 86 diaris i 20 revistes de la Secció d'Hemeroteca.
- 23 llibres, 4 opuscles i 71 guies de la ciutat de Barcelona de la Secció Biblioteca.
- 25 plànols, 3 gravats, 2 mapes i 1 cartell del Departament de Gràfics.
- 80 fotografies de diversos fons de l'Arxiu Fotogràfic.

- Enquadracions realitzades per encàrrec:

- .- 662 diaris de la Secció d'Hemeroteca.
- .- 87 revistes de la Secció d'Hemeroteca.
- .- 136 llibres de la Secció de Biblioteca.

- Actuacions de condicionament del fons:

- Col·locació de 50 fundes rígides de conservació fetes a mida per diversos volums de gran

format o documents especials d'Arxiu medieval i modern.

-Canvi de 95 caps de conservació de les sèries Vàries de 4art, Foli i Gran Foli de la secció d'hemeroteca.

-Canvi de camises protectores de 1500 documents del fons hemerogràfic.

-Canvi de 100 carpetes de 8aus; 600 carpetes de 4art i condicionament de la documentació hemerogràfica.

-S'ha recol·locat part del fons (181,50 m) que pertany a biblioteca del dipòsit Serra i Pagès i s'ha aprofitat per fer una neteja més exhaustiva d'aquest fons.

-Protecció amb fundes de conservació, d'uns trenta llibres més malmesos dels fons bibliogràfics del dipòsit Serra Pagès.

-Col·locació de 134 fundes mylar en fons cartogràfic de diferents formats del departament de gràfics.

-Protecció de 456 dibuixos de diversos autors en camises de paper permanent i col·locats en punteres de mylar autoadhesives, aquest fons pertany al departament de gràfics.

-Col·locació en fundes mylar de 40 cartells del departament de gràfics.

-Protecció individual de 2389 fotografies i 27 en caixes de 4 solapes de l'Arxiu Fotogràfic.

• Estudis de l'estat de conservació:

-Revisió de les últimes 13 sèries del fons Notarial i continuació de la revisió del fons del Veguer.

-Estudi de l'estat de conservació de 200 llibres de format 4t del fons bibliogràfic d'Eduard Toda.

-Finalització de l'estudi de l'estat de conservació de 92 volums de Guies format 12º.

• Documents orals copiats:

-59 cintes en formats de 60 i 90 minuts, corresponents a les col·leccions *Vilanova* i *Monjo*.

• Altres tasques del Servei de Restauració:

-Revisió i valoració de la documentació afectada per infeccions fúngiques.

-Control de les desinfeccions i desinsectacions preventives anuals.

-Protecció de les peces restaurades i proteccions especials per a exposicions.

-Coordinació i seguiment de les exposicions.

-Prestació del servei d'assessorament.

-Neteges puntuals de fons afectats i coordinació i seguiment neteja documentació.

-Coordinació i seguiment de la revisió del fons d'Arxiu Medieval i Modern.

-Coordinació i seguiment de les restauracions externes.

-Coordinació i seguiment dels materials de conservació.

6. REPRODUCCIÓ DE DOCUMENTS

En aquest apartat es fa constar la informació referent a les actuacions portades a terme durant l'any 2006 en matèria de reproducció de documents (microfilmació, digitalització, reproduccions fotogràfiques, duplicats de microfilm, reproduccions en paper, etc.). En primer lloc es fa referència a les reproduccions (microfilmació o digitalització) realitzades amb finalitats de conservació dels fons de les diferents seccions, i a continuació s'indiquen les dades corresponents a les reproduccions de documents en diferents suports realitzades a petició dels usuaris. Al final s'esmenten també les reproduccions fotogràfiques realitzades per finalitats de difusió de l'Arxiu.

Reproduccions realitzades amb finalitats de conservació:

- Reproducció de fons de la Secció d'Arxiu Medieval i Modern.

Microfilmació de la documentació següent:

- Consell de Cent. Sèrie Clavaria. 1B.XI-1 (1357-1358); 1B.XI-2 (1359-1360); 1B.XI-4-5 (1363-1364); 1B.XI-6 (1365); 1B.XI-7 (1365-1366); 1B.XI-8 (1368-1369); 1B.XI-9 (1370); 1B.XI-10 (1371-1372); 1B.XI-11 (1376-1377).*
- Consell de Cent. Registre de Deliberacions. Del 1B.II-181 (30.XI.1671) al 1B.II-211 (30.XI.1701).**

Digitalització de la documentació següent:

- Manuscrits municipals: *Llibre de Privilegis 1G-5, E. G. Bruniquer. Rubrica Privilegiorum 1G-29, Valeri Màxim: del dits i fets memorables 1G-35, Pere Joan Comes: llibre d'algunes coses assenyalades 1G-64, Llibre de Mostassaf (Barcelona) 1G-72, Llibre de les fonts 1G-76*
- Altres manuscrits: *E.G. Bruniquer. Relació sumària de l'antiga fundació i christianisme de la ciutat de Barcelona 8A-26, Josep Fausto de Palau: Llibre aon primerament y ha les quatre reglas generals de la arithmètica 8A-30, Baró de Maldá: calaix de sastre, vol 1 8A-201., Baró de Maldá: calaix de sastre, vol 2 8A-202, Llibre del Consolat de Mar 8B-80, Col·lecció de lletres de canvi 8B-206.*
- Fons Gremial: *Llibre de privilegis del Gremi d'Hortolans de Sant Antoni 2B.II-1, Privilegis i ordinacions de la confraria de Santa Marta 2B.38.3,*
- Fons Comercial: *Manual de la Companyia Nova de Gibraltar 5C.B-75.*

- Reproducció de fons del Departament de Gràfics

Digitalització de la documentació següent:

- 576 gravats de topografia de Barcelona
- 75 plànols projecte Jaussely i plànols Liceu de Josep Oriol Mestres.

• Reproducció de fons de la Secció d'Hemeroteca.

Microfilmació de les col·leccions següents:

- Áncora, El* (Novembre 1855 a Febrer 1856)
- Andorrà, El* (Desembre 1934 a Juliol 1936)
- Internacional, La* (13.1.1931 a 19.12.1931)
- Luz del Porvenir, l La* (27.5.1886 a 24.11.1891)
- Niu Guerrer, Lo* (1884-1885; 1897-1905)*
- Noche, La* (1.11.1924 a 30.12.1933)*
- Nosaltres Sols! Col·lecció Completa* (28.3.1931 a 6.10.1934)
- Noticiero Universal, El* (Juliol 1928 a Novembre 1931)*

Digitalització de les col·leccions següents:

- Campana de Gràcia* (1870-1924)*
- Nació Catalana, La* (1929)
- Niu Guerrer, Lo* (1884-1885; 1897-1905)*
- Noticiero Universal, El* (Juliol 1928 a Novembre 1931)*
- Propagador de la devoción a San José* (1866-1947)*
- Treball* (1936-1939); i núm. 5,15,28,66 (1943-1946)*

• Reproducció de fons de la Secció de Biblioteca.

Microfilmació de les publicacions següents:

Guies sense data 12º:

- 3 días en Barcelona. Con excursiones de 3 días en Mallorca. 2 días en Costa Brava. Guies B. S.d. 12º 12.
- A few days in Barcelona. Catalonia and the Balearic Islands. Practical Illustrated guide, with a general plan of the tourn and its environs, a special plan of the ancient city, and schematic plans of itineraries in Barcelona and excursions in Catalonia & the Balearic Islands., de A. Perrier. Guies B. S.d. 12º 13
- Indicador de Barcelona. Plano topográfico con la división de los distritos y última denominación de calles, plazas y demás vías públicas. 650 nombres hallados instantáneamente. Guies B. S.d. 12º op.1*
- Indicador de Barcelona. Plano topográfico con la división de los distritos y última denominación de calles, plazas y demás vías públicas. 650 nombres hallados instantáneamente. Guies B. S.d. 12º op.2.*
- Cómo se puede ver Barcelona y alrededores. Guies B. S.d. 12º op.3.*
- Guía de Sarriá. Guies B. s.d. 12º op.4.*
- Guía de Barcelona que contiene los nombres con sus respectivas entradas y salidas de las plazas y calles de la ciudad y ensanche así como los barrios de la Barceloneta y Hostafrancs. Guies B. s.d. 12º op. 5.*
- Planos. Guías e Itinerarios de Barcelona y su provincia. Guies b. 12º op.6.*
- Guía de forastero. Nomenclatura de las calles de Barcelona, Barceloneta, S.*

- Beltrán, Hostafrancs y Gracia. Guies B. s.d. 12º op. 7.*
- Barcelona en el bolsillo. Guía general de todas las calles y plazas de Barcelona y pueblos agregados. Guies B. s.d. 12º op. 8.*
- Nueva guía de Barcelona y de ferrocarriles de Madrid, Zaragoza, Alicante y Norte. Guies B. s.d. 12º op. 9*
- Ce qu'il faut savoir d'Eapgnol ou catalan pour voyager en Barcelone. Guies B. s.d. 12º op. 10.*
- Guía del turista para la vista de los monumentos más notables de Barcelona. Guies B. s.d. 12ºn op. 11.*
- Guía del turista en Barcelona. Guies B. s.d. 12º op. 13.*
- Nomenclatura de las calles de Barcelona. Barrios de la Barceloneta, San Beltrán, Hostafrancs y Villa de Gracia. Guies B. s.d. 12º 14.*
- Guía y plano de Barcelona y su ensanche. Guies B. ss.d. 12º op. 15.1.*
- Guía y Plano de Barcelona y su ensanche. Guies B. s.d. 12º op. 15.2*
- La nueva guía de Barcelona que contiene los nombres de sus respectivas entradas y salidas de las calles y plazas de la ciudad y ensanche ... Guies B. s.d. 12º 16. -Album-Guía de Barcelona (24 Gravats) Guies B. s.d. 12º 17.*
- Guía práctica de Barcelona y pueblos agregados. Guies B. s.d. 12º 18.*
- L'Art d'ensenyar Barcelona. Manuqal del Cicerone amateur que vol quedar bé, tot fent quedar bé la ciutat. Guies b. s.d. 12º 19.*
- Guía de caminos para emprender los viajes a las principales ciudades de España, como también para ir de Barcelona a Roma con la indicación de la horas que median de un punto a otro ... Guies B. s.d. 12º 20.*
- Guía Hotelera de Catalunya. Guies B. s.d. 12º 21.*
- Guía Hotelera de Catalunya, publicada por la "Sociedad de Atracción de Forasteros". Guies B. s.d. 12º, 22.*
- Barcelona. Pocket book. 50 vistas selectas de la ciudad. Vol. I. Baguñá y Cornet. Guies B. s.d. 12º 23.*
- Calles de Barcelona que han cambiado de nombre. Guies B. s.d. 12º 24.*
- Illustrated report about Barcelona (35 views. Plan and crhonicle of the city) Guis B. s.d. 12º op. 25.*
- Reportage Illustré de Barcelone. (35 vues Plan et crhonique de la ville). Guies b. s.d. 12º op. 26.*
- Reportaje Ilustrado de Barcelona (35 fotografías. Plano y crónica de la ciudad) Guies B. s.d. 12º op. 27.*
- Ilustres viajeros del aire; sed bienvenidos a Barcelona! Guías Publi-Camps-Solano. Guies B. s.d. 12º op. 28.*
- Tres días en Barcelona. Guies B. s.d. 12º op. 29.*
- Barcelona an Illustrated report about Barcelona. Guies B. s.d. 12º op. 30.*
- Guía nocturna de Barcelona. Barce,lona de noche. Guía general de Barcelona y particular nocturna .... Guies B. s.d. 12º op. 31.*
- Cataluña en la mano, por Juan Bautista Grolobardas 8º op. 1.*

- Reproducció de fons de l'Arxiu Fotogràfic.

Enguany seguint els criteris establerts s'han digitalitzat 6.113 fotografies, pertanyents a 12 fons i 1 col·lecció factícia:

- Amadeu Mariné: 1.421 fotografies
- “Nova Empresa del Teatre Català”: 337 fotografies
- Editorial Martín: 159 fotografies
- Esteve Puig: 786 fotografies
- Editorial López: 2.707 fotografies
- Juan Lapuente: 273 fotografies
- Joan Roura: 23 fotografies
- Joan Terrades: 3 fotografies
- Antoni Bulbena: 4 fotografies
- Narcís Cuyàs: 99 fotografies
- Apel·les Mestres: 1 fotografia
- Frederic Ballell: 1 fotografia
- Col·lecció positius sobre paper: 299 fotografies

A través del contracte amb Digitalbank s'han digitalitzat 53 fotografies.

- Reproducció de fons del Departament de Fonts Orals.

Digitalització de la documentació següent:

- 40 cintes analògiques de la col·lecció Fraser: 42 DVD.
- 5 cintes analògiques de la col·lecció Campo: 4 DVD.

(*) Els materials assenyalats amb asterisc han estat microfilmats mitjançant la contractació de serveis d'una empresa externa. La resta l'ha portada a terme el Servei de Microfilms de l'Arxiu.

Reproduccions realitzades a petició dels usuaris:

- Reproduccions en microfilm: 4.522

- Reproduccions en suport paper:

-Fotocòpies:	1.855
-Còpies en paper d' escàner:	34.190
-Còpies en paper de microfilms:	10.667
-Impressions de suport digital:	6.260

- Còpies digitals: 4.614
- Reproduccions fotogràfiques:

En aquest apartat es diferencia entre les reproduccions de fotografies de l'Arxiu Fotogràfic i les reproduccions fotogràfiques d'altres tipologies documentals.

-Reproduccions de fotografies:

- Comandes d'usuaris interns (òrgans municipals):	995 fotografies
-Comandes d'usuari externs:	1.930 fotografies
- Comandes web digitalbank:	473 fotografies

-Reproduccions fotogràfiques d'altres tipologies documentals:

-En diapositiva	4 fotografies
-En paper	29 fotografies
-En suport digital (tiff)	570 fotografies
- En suport digital (jpeg)	744 fotografies

Reproduccions realitzades amb finalitats de difusió:

- Reproducció de fons de la secció Arxiu Fotogràfic:
  - Reproducció fotogràfica digital de més de 100 originals per a il·lustrar les publicacions i elements de comunicació que l'Arxiu Fotogràfic ha produït enguany.
  - 75 tiratges 40x50 cm sobre paper baritat de gelatino-bromur virats al seleni per a l'exposició "*Montjuïc, primera mirada*"

7. CONSULTA I COMUNICACIÓ DELS FONS

L'Arxiu Històric de la Ciutat disposa de quatre espais per a la consulta de documentació atenent a les característiques i necessitats específiques dels diferents materials conservats:

- Sala de Consulta General, ubicada a la tercera planta de la Casa de l'Ardiaca i destinada bàsicament a la consulta dels fons de les seccions d'Arxiu Medieval i Modern, Biblioteca i Hemeroteca, així com a la consulta dels fons microfilmats i de les bases de dades i recursos electrònics.
- Sala de Consulta del Departament de Gràfics, ubicada a la segona planta

de la Casa de l'Ardiaca i destinada a la consulta dels fons cartogràfics i iconogràfics.

- Sala de Consulta del Departament de Fonts Orals, ubicada també a la segona planta i destinada a la consulta dels documents sonors que formen part dels fons relacionats amb la història oral.
- Sala de Consulta de l'Arxiu Fotogràfic, ubicada al Plaça Pons i Clerch, 2 i destinada a la consulta dels fons fotogràfics que es conserven.

D'altra banda, la consulta dels fons en reserva de les seccions d'Arxiu Medieval i Modern, Biblioteca i Hemeroteca també es realitza en uns espais i condicions específiques.

A continuació i atenent a aquestes circumstàncies, es donaran diferents dades relatives a la consulta dels diferents fons i materials conservats a l'Arxiu, tant de caràcter general com més específiques, en funció de la casuística de la consulta o de les característiques dels documents.

- Dades generals de consulta any 2007:

USUARIS

Sala de Consulta General	12835
Sala de Consulta Gràfics	504
Sala de Consulta Fonts Orals	124
Sala de Consulta Arxiu Fotogràfic	1111
Sala de Consulta de Reserva	188
TOTAL	14.762

CONSULTES

Sala de Consulta General	32731
Sala de Consulta Gràfics	4.966
Sala de Consulta Fonts Orals	188
Sala de Consulta Arxiu Fotogràfic	50223
Consultes buidat premsa manual	61
Consultes fons hemerogràfic Reserva	517
Consultes correu, fax, mail...	527
Consultes telefòniques	1607
Banc d'imatges fotogràfiques web	898.250
Consulta remota de catàlegs i bases de dades	365.322
TOTAL	1.354.392

• Dades específiques de consulta any 2007:

A continuació es donaran dades més específiques relatives a la consulta de determinats tipus de fons o de materials, així com diferents indicadors i taules que permeten tenir un coneixement més detallat de les característiques d'aquestes consultes.

Taula desglossada per tipus de document i nombre d'unitats consultades a la Sala de Consulta General:

TIPUS DE DOCUMENTS	UNITATS CONSULTADES
Diaris	17.808
Revistes	7.026
Llibres	5.020
Documents d'Arxiu	2.877
Total	32.731

D'aquests documents: 4.179 han estat consultats en format MICROFILM i 1.247 en suport DIGITAL.

Taula desglossada de Consultes als OPAC en la Sala de Consulta General:

OPAC CONSULTES	
Recerques	56.634
Visualitzacions	27.142

Taula desglossada per mesos i torns de matí i tarda del fons consultat pels usuaris de la Sala de Consulta General:

CONSULTA	MATÍ	TARDA	TOTAL
Gener	1.685	1.475	3.160
Febrer	1.716	1.380	3.096
Març	1.833	1.604	3.437
Abril	1.266	1.251	2.517
Maig	1.430	1.410	2.840
Juny	1.334	1.297	2.631
Juliol	1.524	1.337	2.861
Agost	1.280	1.213	2.493
Setembre	1.087	1.087	2.174
Octubre	1.346	1.251	2.597
Novembre	1.620	1.104	2.724
Desembre	1.262	939	2.201
TOTAL	17.383	15.348	32.731

Taula desglossada de consultes per correu, fax, mail:

Biblioteca	193
Hemeroteca	297
Fonts Orals	10
Gràfics	27
TOTAL	527

Taula desglossada de consultes telefòniques:

Biblioteca	1.394
Hemeroteca	91
Fonts Orals	18
Gràfics	104
TOTAL	1.607

Taula desglossada de la consulta dels fons d'Arxiu Medieval i Modern:

Pergamins municipals	9
Consell de Cent	787
Consellers	279
Ajuntament Borbònic	174
Administració Municipal del Pa	5
Administració Municipal de la Carn	0
Manuscrits Municipals	20
Taula de Canvi	3
Consolat de Mar	27
Cadastre	173
Sanitat	32
Diversos	31
Gremial	309
Veguer	269
Notarial	261
Patrimonial	30
Comercial	19
Documentació Personal	181
Fulls Volanders	28
Arxius Institucionals	55
Al·legacions Jurídiques	20
Manuscrits A i B	165

Les sèries més consultades dels diferents fons i subfons de la secció d'Arxiu Medieval i Modern són les següents:

Consell de Cent	787
Gremial	309
Consellers	279
Veguer	269

Notarial	261
Documentació Personal	181
Ajuntament Borbònic	174
Cadaastre	173
Manuscrits A i B	165
Arxius institucionals	55
Sanitat	32
Diversos	31
Patrimonial	30
Fulls volanders	28

Taula desglossada per tipologies de la consulta de documents del Departament de Gràfics:

Auques	1
Cartells	267
Catàlegs d'exposicions d'art	66
Dibuixos	2.874
Documentació Carnestoltes	134
Loteria	1
Felicitacions Nadal professionals	56
Goigs	345
Gravats	268
Mapes	10
Menús	163
Participacions naixement	1
Plànols	656
Programes festes majors	1
Participacions de noces	1
Programes Festes populars Barcelona (barris)	14
Programes teatre	4
Programes Festes de la Mercè	19
Romanços	73
Ventalls	12

Consultes derivades del projecte d'accés i consulta d'estudiants de 16 a 18 anys per a la realització del treball de recerca del Batxillerat:

Informació presencial o telefònica	107
Informació per correu, mail...	55
Consultes realitzades del fons de l'AHCB	49

Taula desglossada per mesos i tipus d'usuaris a la Sala de Consulta de l'Arxiu Fotogràfic:

	Externs	Interns	TOTAL
Gener	67	22	89
Febrer	123	24	147
Març	114	7	121
Abril	96	0	96
Maig	84	7	91
Juny	93	11	104
Juliol	105	9	114
Agost	9	2	11
Setembre	59	6	65
Octubre	85	11	96
Novembre	85	6	91
Desembre	80	6	86
TOTAL	1.000	111	1.111

Taula desglossada per mesos del nombre de documents consultats a la Sala de Consulta de l'Arxiu Fotogràfic:

Gener	5.000
Febrer	16.227
Març	4.346
Abril	3.685
Maig	4.245
Juny	1.560
Juliol	4.090
Agost	300
Setembre	3.210
Octubre	4.160
Novembre	1.950
Desembre	1.450
TOTAL	50.223

Taula de finalitat de la consulta dels usuaris de la Sala de Consulta de l'Arxiu Fotogràfic:

Investigació	410
Ús privat	191
Mitjans de comunicació	65
Productes editorials	230
Publicitat	4
Exposicions	131
Ensenyament	4
Serveis en línia	15
Decoració	16
Altres	45
TOTAL	1.111

8. ACTIVITATS DE DIFUSIÓ

Les accions i activitats de difusió organitzades i executades per l'Arxiu, les realitzades amb la seva col·laboració, o aquelles que han tingut l'Arxiu Històric com a protagonista, han estat nombroses i diverses durant l'any 2007. A continuació es detallen agrupades en els apartats següents: publicacions, exposicions organitzades per l'Arxiu, exposicions organitzades amb participació de l'Arxiu, visites comentades, cursos del Seminari d'Història de Barcelona, jornades i congressos organitzats per l'AHCB, inauguracions, l'Arxiu als mitjans de comunicació i altres activitats.

• Publicacions:

-*Catàleg dels pergamins municipals de Barcelona. Anys 1336-1396* (volum II), realitzat per M. Cinta Mañé. En coedició amb l'Oficina de l'Arxiver en Cap. -*Barcelona fotografiada. Guia dels fons i les col·leccions de l'Arxiu Fotogràfic de la Ciutat*. Coedició amb l'Oficina de l'Arxiver en Cap.

-*Montjuïc 1915 primera mirada*. Edició en col·laboració amb el Departament d'Imatge i Producció Editorial de l'Ajuntament. (Publicació associada a l'exposició que amb el mateix títol s'ha realitzat a la sala d'exposicions de l'Arxiu Fotogràfic).

-Núm. 12 de la revista Barcelona Quaderns d'Història: *La ciutat i les revolucions, 1808-1868. III, la cultura a l'època romàntica*, coordinador Ramon Grau.

-Núm. 13 de la revista Barcelona Quaderns d'Història: *El món del crèdit a la Barcelona medieval*, coordinador Ramon Grau.

-En col·laboració amb la Universitat de Barcelona i l'Associació Història y Fuente Oral, s'han publicat els núm. 37 i 38 de la revista *Historia, Antropología y Fuentes Orales*.

• Exposicions organitzades per l'Arxiu:

-*Santiago Rusiñol en els fons bibliogràfics de l'Arxiu Històric de la Ciutat*. Exposició de petit format realitzada al vestíbul de la Casa de l'Ardiaca amb documents i materials que formen part de diferents fons i col·leccions conservades a l'Arxiu, amb motiu de la commemoració del 75è aniversari de la mort de Santiago Rusiñol (1861-1931) i del centenari de la novel·la *L'Auca del senyor Esteve* (abril/desembre de 2007).

-*Entre la crònica i l'imaginari. Fotografies de la Segona República*. Exposició realitzada a la sala d'exposicions de l'Arxiu Fotogràfic amb la col·laboració del Departament de Producció de l'ICUB (Patricia Garcia), i comissariada per Jordi Calafell. Mitjançant fotografies dels fons de l'Arxiu, l'exposició mostra l'imaginari republicà a la Catalunya dels anys trenta. (Del 25 d'octubre de 2006 al 20 d'abril de 2007 i fou prorrogada fins el 25 de maig de 2007. Visitants del 25 d'octubre de 2006 al 25 de maig de 2007: 1.477.

-*Fons fotogràfic*. Inici d'una línia d'exposicions amb l'objectiu de mostrar fotografies que es troben a la reserva. Es tracta de seleccions que incideixen en la bellesa i en la singularitat dels materials fotogràfics. Enguany es van presentar algunes de les obres que van formar part del projecte expositiu *Musa Museu* (1992), en el qual els museus barcelonins van esdevenir les muses de quinze fotògrafs. Totes les fotografies que van formar part d'aquest projecte es conserven en aquest centre. Visitants del 21 de juny al 23 de novembre: 254.

-*Montjuïc, primera mirada*. Exposició organitzada per l'Arxiu Fotogràfic en col·laboració

amb el Departament de producció de l'ICUB i el Centre d'Estudis de Montjuïc. L'exposició es presenta a la sala d'exposicions de l'Arxiu Fotogràfic del 13 de desembre de 2007 al 30 de maig de 2008 i presenta una selecció de fotografies del treball de registre fotogràfic que la Junta Directiva de l'Exposició Internacional de Barcelona va recollir de forma sistemàtica sobre la transformació de la muntanya de Montjuïc. La tria se centra en el primer període de remodelació, entre 1915 i 1923, i posa especial èmfasi en aquelles fotografies que, fetes seguint la pauta d'un registre metòdic, sorprenen pels seu rigor formal sense deixar de transmetre aquella doble fascinació per uns paisatges que desapareixen i per la magnitud de la urbanització mitjançant el treball i l'enginy de l'home. Visitants del 13 al 31 de desembre: 199.

-Montjuïc 1915-1923: retrat d'una muntanya en obres. Exposició virtual que s'inclou dins de la línia d'exposicions de l'Arxiu Fotogràfic al web de l'Arxiu Municipal de Barcelona. Mostra els àlbums originals que apleguen les fotografies de seguiment de la transformació de la muntanya de Montjuïc, centrant l'interès en la magnitud del treball realitzat per l'esforç de milers de treballadors. Integrada en l'exposició sobre Montjuïc de la sala de l'Arxiu Fotogràfic.

- Exposicions organitzades amb participació de l'Arxiu (préstec de documents):

L'Arxiu ha cedit temporalment documents dels seus fons o ha facilitat la seva reproducció perquè siguin exhibits en les següents exposicions externes realitzades durant l'any 2007:

-La Guerra Civil en Aragón. 70 años después (Govern d'Aragó, Museu de la Guerra Civil de Robres, 5 octubre de 2006 - 14 de gener de 2007). Unitats prestades: 4 volums de la Secció d'Hemeroteca i 3 cartells del Departament de Gràfics.

-Barcelona & Modernity: Picasso, Gaudí, Miró, Dalí 1868-1939 (Cleveland Museum of Art, 15 d'octubre de 2006 - 7 de gener de 2007). Unitats prestades: 2 documents del Departament de Gràfics.

-La fortuna d'unes obres. Sant Pere de Rodes, del monestir al museu (Museu Frederic Marés, 22 de novembre 2006 - 29 d'abril de 2007). Unitats prestades: 1 volum de la Secció d'Hemeroteca.

-Literatures de l'Exili (Centre de Cultura Contemporània de Barcelona, Sociedad Estatal para la Acción Cultural Exterior, Buenos Aires, Centro Cultural Recoleta, 15 de desembre de 2006 - 11 de febrer de 2007, Santiago de Chile-Palacio La Moneda, març-maig de 2007 i Mèxic-Centre Cultural d'Espanya, 16 de juliol- 14 d'octubre de 2007). Unitats prestades: 6 dibuixos del Departament de Gràfics.

-Revistas de Guerra 1936-1939 (Ministeri de Cultura – Museu Nacional Centre d'Art Reina Sofia, 16 gener – 30 abril 2007, i Diputació de València – Museu Valencià de la Il·lustració i de la Modernitat, 20 de juliol – 2 de setembre de 2007). Unitats prestades: 9 revistes de la Secció d'Hemeroteca.

-Dones a l'Ajuntament de Barcelona (Arxiu Municipal, Districte de Gràcia-edifici de la Biblioteca Jaume Fuster i vestíbul Arxiu Municipal Administratiu, febrersetembre de 2007). Unitats prestades: 2 opuscles de Biblioteca.

-Francisco Salzillo (1707-1783). Testigo de un siglo (Comunidad Autónoma de la Regió de

Murcia, el Ministeri de Cultura, l'Ajuntament de Múrcia i la Fundació Cajamúrcia, 2 de març – 31 de juliol de 2007). Unitats prestades: 6 gravats del Departament de Gràfics.

-*Recto/Verso, el revers ocult de les obres dels museu* (Museu de l'Empordà, 28 d'abril – 2 de setembre). Unitats prestades: 1 fotografia de l'Arxiu Fotogràfic.

-*Juan Negrin, Médico y Jefe de Gobierno (1892-1956)*. (Sociedad Estatal de Commemoraciones Culturales-Museu d'Història de la Ciutat de Barcelona, 20 de juny – 4 de novembre de 2007. Unitats prestades: 1 band de l'Arxiu Medieval i Modern, 2 cartells del Departament de Gràfics, 2 diaris de la Secció d'Hemeroteca, i 11 fotografies de l'Arxiu Fotogràfic.

-*El cartell modern a les col·leccions del Gabinet de dibuixos i gravats del Museu Nacional d'Art de Catalunya* (Museu Nacional d'Art de Catalunya, 18 de juliol – 30 de setembre de 2007). Unitat prestades: 8 documents d'Arxiu Medieval i Modern.

-*Berlin, Londres, Paris, Tossa. La tranquil·litat perduda* (Centre Cultural Caixa de Girona-Fontana d'Or, 20 de juliol – 9 de setembre de 2007). Unitats prestades: 4 revistes de la Secció d'Hemeroteca, 1 catàleg del Departament de Gràfics i 1 fotografia de l'Arxiu Fotogràfic.

-*75 aniversari de la creació de l'Oficina de Turisme de la Generalitat, 1932-2007* (Direcció General de Turisme de la Generalitat de Catalunya, Palau Robert, 20 de setembre – 3 d'octubre de 2007, i al Col·legi Oficial d'Arquitectes de Catalunya de Tortosa, 6 d'octubre – 14 de novembre de 2007). Unitats prestades: 1 cartell del Departament de Gràfics.

-*La Llum de les Imatges. Lux Mundi. Xàtiva 2007* (Fundació La Llum de les Imatges – Col·legiata-Basílica de Santa Maria de Xàtiva, 2 d'abril de 2007 – 27 de gener de 2008). Unitats prestades: 1 volum de l'Arxiu Medieval i Modern.

-*Barcelona 1900* (Museu Van Gogh, 21 de setembre de 2007 – 20 de gener de 2008). Unitats prestades: 5 volums de Biblioteca, 7 revistes de la Secció d'Hemeroteca, 32 fotografies de l'Arxiu Fotogràfic i 1 plànol del Departament de Gràfics.

-*Apartheid. El mirall sud-africà* (Centre de Cultura Contemporània de Barcelona-CCCB, 26 de setembre de 2007 – 10 de febrer de 2008). Unitats prestades: 1 revista de la Secció d'Hemeroteca.

-*Els Camins de l'Aigua* (Museu AGBAR de los Aigües-vestíbul de la Torre Agbar de Barcelona, 16 d'octubre de 2007 – 31 de gener de 2008). Unitats prestades: 2 plànols del Departament de Gràfics.

-*Catalunya i la Guerra de Successió* (Museu d'Història de Catalunya, 17 d'octubre de 1007 – 20 de gener de 2008). Unitats prestades: 3 opuscles de Biblioteca, 2 mapes i 11 gravats del Departament de Gràfics i 1 pergamí d'Arxiu Medieval i Modern.

-*La noche española. Flamenco, vanguardia y cultura popular 1865-1939* (Ministeri de Cultura-Museo Nacional Centro de Arte Reina Sofia, 4 de desembre de 2007 – 24 de març de 2008). Unitats prestades: 7 làmines d'un volum de Biblioteca.

TOTAL documents lliurats en préstec en comodat: 137

- Visites comentades:

Com ja és habitual, diversos grups i institucions s'han interessat per conèixer el funcionament, organització, instal·lacions i fons documentals de l'Arxiu. Durant l'any 2007 s'han rebut 14 visites col·lectives a la casa de l'Ardiaca, que han suposat un total de 203 persones i a l'Arxiu Fotogràfic han hagut 6 visites col·lectives i 7 visites comentades a les exposicions, amb un total de 75 i 89 persones respectivament. Pel que fa a visites individuals, cal destacar la visita de la senyora Ljiljana Radosevic, directora de l'Arxiu de la República Srpska de Bòsnia, el dia 26 de juny de 2007.

- Cursos del Seminari d'Història de Barcelona:

-*Barcelona, 1931-1934. L'intent d'assolir una normalitat republicana*, curs coorganitzat amb la Fundació Antoni Tàpies (Projecte Majories Urbanes 19002025) en el marc de les activitats commemoratives del 75è aniversari de la proclamació de la Segona República. Del 18 d'octubre de 2006 al 31 de gener de 2007. Coordinat per Soledad Bengoechea i Joan Roca. Inscrits: 64

-*La construcció fotogràfica de Barcelona*, curs coorganitzat amb la Fundació Antoni Tàpies (Projecte Majories Urbanes 1900-2025). Del 5 de març al 18 de juny de 2007. Coordinat per Jorge Ribalta i Joan Roca. Inscrits 105

- Jornades i Congressos organitzats per l'AHCB:

-X Col·loqui de l'Aula d'Història del Periodisme Diari de Barcelona *Noves perspectives de la premsa com a patrimoni documental*. Coorganitzat per la Facultat de Periodisme de la Universitat Pompeu Fabra i l'Arxiu Històric de la Ciutat, Auditori dels Estudis de Periodisme de la UPF, 28 de maig de 2007. Inscrits: 47

-X Congrés d'Història de Barcelona *Dilemes de la fi de segle, 1874-1901*, a la Sala d'actes Duran i Sanpere de l'Arxiu Històric de la Ciutat, 27-30 de novembre de 2007. Inscrits: 82. Comunicants: 30. Ponents i relators: 18

- L'Arxiu Històric de la Ciutat als mitjans de comunicació:

PREMSA:

-*BTV recupera los recuerdos de los barceloneses que vivieron el franquismo*, El País, 21 de gener de 2007.

-*El subministrament d'aigua a la Barcelona romana*, revista Fora del Vent núm. 1, gener de 2007.

-*Hay otra foto de la boda del Colón...*, ABC-Catalunya, 1 de febrer de 2007.

-*Barcelona passa comptes amb Rusiñol*, El Punt, 17 de febrer de 2007.

-*El Archivo Histórico de la Ciudad en pleno trance de digitalización y expansión*, ABC, 26 de febrer de 2007.

- L'Arxiu de la Corona d'Aragó, diferents arxius sota un mateix nom*, revista L'Avenç núm. 322, març de 2007.
- Entre la crònica i...*, Avui, 16 de març de 2007.
- Mirar Barcelona, el Archivo Fotográfico del Archivo Histórico de la Ciudad de Barcelona inicia una nueva etapa*, revista Archivamos núm. 63, 1er trimestre de 2007.
- La Ciutat en conflicte. La Construcció fotogràfica de Barcelona*, revista Sàpiens núm. 54, abril de 2007.
- La web municipal muestra la evolución de Barcelona*, 20 minutos Barcelona, 10 d'abril de 2007.
- Un nuevo simulador propone viajar por la historia de Barcelona*, El País, 11 d'abril de 2007.
- Entre la crònica i l'imaginari. Fotografies de la segona república*, revista del Col·legi de Periodistes de Catalunya núm. 136, gener-març de 2007.
- Inauguració de la reforma i ampliació de l'Arxiu Fotogràfic de l'Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona*, revista Arxius núm. 49, primavera 2007.
- Denuncien l'Ajuntament de Barcelona per subcontractació irregular a la Casa de l'Ardiaca*, revista CGT Catalunya núm. 87, juny de 2007.
- Fotografia, Arxiu Històric de Barcelona*, el Periódico, 25 de juny de 2007.
- Fons fotogràfic*, La Vanguardia, 25 de juny de 2007.
- Exposició fons fotogràfic de l'Arxiu Fotogràfic de l'Arxiu Històric de la Ciutat*, revista El Gestor, Tribuna dels gestor administratius, juliol-agost-setembre de 2007.
- El barón prófugo de la guerra*, El Mundo, 26 d'agost de 2007.
- Exposició "Fons Fotogràfic" a la sala d'exposicions de l'Arxiu Fotogràfic*. Arxibar, setembre de 2007
- Fons Fotogràfic*. Suplement dels districtes i els barris de Ciutat Vella, Gràcia, Eixample, Sants-Montjuïc i Sant Martí, setembre de 2007
- Publicacions*. Arxibar, setembre de 2007
- Joan Roca, nou director del Museu d'Història de la Ciutat de Barcelona*, El Punt (Barcelona), 26 d'octubre de 2007.
- Barcelona fotografiada*, el Periódico, 12 de novembre de 2007.
- Barcelona fotografiada. 160 anys de registres i representació. Guia dels fons i col·leccions de l'Arxiu Fotogràfic de l'Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona*, El País, 12 de novembre de 2007.
- Els canvis de Barcelona en foto*, 20 minutos Barcelona, 13 de novembre de 2007.
- Fondos del Archivo Fotográfico de Barcelona*, Què, 13 de novembre de 2007.
- El Museo de Historia planea colaborar con el resto de museos metropolitanos*, ABC, 21 de novembre de 2007.
- Memoria fotográfica de Barcelona*. La Razón, 26 de novembre de 2007
- BCN publica les fotos donades per particulars a la ciutat*, el Periódico, 27 de novembre de 2007.
- Montjuïc*, el Periódico, 12 de desembre de 2007.
- Montjuïc 1915, primera mirada*, El País, 12 de desembre de 2007.
- Montjuïc 1915, primera mirada*, La Vanguardia, 12 de desembre de 2007.
- Haciendo memoria de los primeros cambios de Montjuïc*. 20 minutos, 13 de desembre de 2007.

2007

- Anunci de l'exposició. El Periódico, 16 de desembre de 2007
- Assalt a la muntanya de Montjuïc, el Periódico, 23 de desembre de 2007.
- Un oasis de soledad en el centro de Barcelona, El Mundo, 27 de desembre de 2007.
- Montjuïc, año cero, El País, 31 de desembre de 2007.

TOTAL articles publicats: 31

WEBS:

- Entre la crònica i l'imaginari. Fotografies de la Segona República. Exposició del 25/10/06 fins al 20/04/07, a l'Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona- Arxiu Fotogràfic, a Barcelona. UPIFC Sindicat de la Imatge.org, 21 de gener de 2007
- Salas de arte en Barcelona. Archivo Fotográfico del Archivo Histórico de la Ciudad. Guia del Ocio, 14 de febrer de 2007
- Un passeig literari interactiu permet descobrir la Barcelona del senyor Esteve, Ajuntament de Barcelona, 19 de febrer de 2007
- L'Arxiu Fotogràfic inclou més de 200.000 fotografies, Ajuntament de Barcelona, 5 de març de 2007.
- Fotografies de la Segona República. ciutatoci.com, 23 d'abril de 2007
- Exposició: Entre la crònica i l'imaginari. Fotografies de la Segona República dins dels actes del 75è aniversari de la proclamació de la República. bcn.cat. 23 d'abril de 2007
- Dades sobre l'event. Infokool.org, 23 d'abril de 2007
- Agenda. Entre la crònica i l'imaginari. Fotografies de la Segona República dins dels actes del 75è aniversari de la proclamació de la República. bcn.cat/agenda. 24 d'abril de 2007
- Fotografies de la Segona República. ciutatoci.com, 24 d'abril de 2007
- Exposiciones en Barcelona. Entre la crònica i l'imaginari. Fotografies de la Segona República. Guia del Ocio, 10 de maig de 2007
- Exposició "Fons Fotogràfic". www.bcn.cat, 2 de juliol de 2007
- 1ª mostra de "Fons Fotogràfic" de l'Arxiu Fotogràfic de l'Arxiu Històric de la Ciutat, fins al 05/10/07. www. UPIFC Sindicat de la Imatge.org, 2 de juliol de 2007
- Exposició "Fons Fotogràfic. www.bcn.cat.agenda /Portal Web de Joventut, 2 de juliol de 2007
- Exposició "Fons Fotogràfic" a l'Arxiu Fotogràfic. www.infokool.org, 2 de juliol de 2007
- Exposiciones en Barcelona: Fons Fotogràfic. www.guiadelocio.com, 2 de juliol de 2007.
- Exposició: Fons Fotogràfic a l'Arxiu Fotogràfic de l'Arxiu Històric de la Ciutat. www.bcn.cat/arxiu, 3 de juliol de 2007.
- Fons Fotogràfic de l'Arxiu de Barcelona. www.icatfm.cat, 4 de juliol de 2007
- Fons Fotogràfic: selecció de fotografies que es conserven a l'arxiu. www. bcn.cat/arxiu/arxiuhistoric, 6 de juliol de 2007.
- Calidoscopi d'autor. www.bcn.cat/notícies, 10 de juliol de 2007
- 1ª Mostra de "Fons Fotogràfic". www.barcelona.photobloggers, 17 de juliol de 2007.
- Fotografia- Exposició Fons Fotogràfic a l'Arxiu. www.infokool.org, 17 de juliol de 2007.
- “Fons Fotogràfic”, una mirada a la fotografia contemporània. www.bcn.cat /cultura,
- 20 de juliol de 2007.

- Exposició “Fons Fotogràfic”. www.cultura.gencat.net, 17 de setembre de 2007.
- Fondo de l'Arxiu Fotogràfic de Barcelona. www.barceloca.com, 17 de setembre de 2007.
- Fons Fotogràfic de l'Arxiu Històric de la Ciutat. www.ciutatoci.com, 25 de setembre de 2007.
- Agenda: BCN dia a dia. www.aac Art Actual Català, 11 de novembre de 2007
- Presentació del llibre Barcelona fotografiada. www.bcn.cat/arxiu, 12 de novembre de 2007
- Presentació de “Barcelona fotografiada”, que permet conèixer l'evolució de la història de la ciutat. www.bcn.cat/media, 12 de novembre de 2007
- Nueva guía fotográfica permite conocer evolución de la historia de Barcelona. www.noticias/efe, 12 de novembre de 2007
- Barcelona compila en un llibre el fons fotogràfic de l'Arxiu Històric Municipal. www.vilaweb.cat, 13 de novembre de 2007
- “Barcelona Fotografiada”. www.bcn.cat, 13 de novembre de 2007
- Barcelona compila en un llibre el fons fotogràfic de l'Arxiu Històric Municipal. www.europapress.es, 13 de novembre de 2007
- La evolución de la historia de Barcelona, en imagenes. www.canalpatrimonio.com, 16 de novembre de 2007
- 160 años de Barcelona. www.cleptografos.net, 17 de novembre de 2007
- “Barcelona Fotografiada” en el Archivo Histórico de la ciudad de Barcelona. www.barcelona.vivelaciudad.es, 20 de novembre de 2007
- Museu d'Història de la Ciutat obre una nova etapa, www.bcn.cat, 21 de novembre de 2007.
- L'Arxiu Fotogràfic presenta “Barcelona Fotografiada”. www.bcn.cat/cultura, 28 de novembre de 2007
- Inauguració de l'exposició “Montjuïc 1915, primera mirada”. www.tribuna.cat, 12 de desembre de 2007
- Montjuïc 1915, primera mirada. www.elperiodico.cat, 13 de desembre de 2007
- Exposició “Montjuïc 1915, primera mirada”. www.barcelona.photobloggers.org, 13 de desembre de 2007
- Montjuïc, primera mirada, la transformación de una montaña. www.dolcecity.com, 13 de desembre de 2007
- Exposició “Montjuïc 1915, primera mirada”. www.scg.iec.cat, Societat Catalana de Geografia, 15 de desembre de 2007
- Montjuïc 1915, www.radio.weblogs.com, 16 de desembre de 2007 -Exposició “Montjuïc 1915, primera mirada”. www.bcn.cat, 17 de desembre de 2007 -Exposició “Montjuïc 1915, primera mirada”. www.bcn.cat/arxiu, 17 de desembre de 2007
- Montjuïc 1915. www.elmundo.es, 21 de desembre de 2007
- Asalto a la montaña de Montjuïc. www.elperiodico.com, 23 de desembre de 2007
- “Montjuïc 1915, primera mirada”. www.vilaweb.cat, 23 de desembre de 2007
- Montjuïc 1915, primera mirada. www.laguiago.com, 23 de desembre de 2007
- “Montjuïc 1915, primera mirada”.Selecció de 64 fotografies de diferents autors entre 1915 i 1923. www.agenda-upifc.org, Sindicat de la Imatge, 27 de desembre de 2007 -Montjuïc, año cero. www.elpaís.com, 31 de desembre de 2007

TOTAL articles i ressenyes a web: 52

RÀDIO:

- ICAT FM. Programa de Rosa Romero, 4 de juliol de 2007. Emissió sobre l'exposició *Fons Fotogràfic*.
- Com Radio. Programa BCN, 16 de juliol de 2007. Entrevista a Sílvia Domènech sobre l'exposició *Fons Fotogràfic*
- Com Radio. Programació local, 29 de novembre de 2007. Entrevista a Sílvia Domènech sobre la publicació *Barcelona, fotografiada*.

TOTAL programes radio: 3

TELEVISIÓ:

- BTV – Infonit, amb motiu de l'exposició *Entre la crònica i l'imaginari. Fotografies de la Segona República* a la sala d'exposicions de l'Arxiu Fotogràfic, el dia 20 de març de 2007
- 324. Canal Parlament, amb motiu de l'exposició *Entre la crònica i l'imaginari. Fotografies de la Segona República* a la sala d'exposicions de l'Arxiu Fotogràfic, els dies 24-25 de març de 2007
- BTV – És a bcn, amb motiu de l'exposició *Fons Fotogràfic* a la sala d'exposicions de l'Arxiu Fotogràfic, 18 de juliol de 2007
- BTV – Notícies, informa sobre la presentació del volum *Barcelona fotografiada: 160 anys de registre i representació. Guia dels fons i les col·leccions de l'Arxiu Fotogràfic de l'Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona*, el dia 12 de novembre de 2007
- BTV, per al programa *Hola Barcelona* de Victor Martin, entrevista a Xavier Tarraubella, que fa la presentació del volum *Barcelona fotografiada: 160 anys de registre i representació. Guia dels fons i les col·leccions de l'Arxiu Fotogràfic de l'Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona*, el dia 19 de novembre de 2007
- BTV – Notícies, amb motiu de l'exposició Montjuïc, primera mirada a la sala d'exposicions de l'Arxiu Fotogràfic, entrevista a Sílvia Domènech, 12 de desembre de 2007
- Canal Metro, amb motiu de l'exposició Montjuïc, primera mirada a la sala d'exposicions de l'Arxiu Fotogràfic, emissió setmana 17 a 23 de desembre de 2007
- URBE TV, amb motiu de l'exposició Montjuïc, primera mirada a la sala d'exposicions de l'Arxiu Fotogràfic, filmació 12 de desembre de 2007
- BTV informatius, amb motiu de l'exposició Montjuïc, primera mirada a la sala d'exposicions de l'Arxiu Fotogràfic, entrevista a Jordi Calafell, 27 de desembre de 2007

TOTAL programes televisió: 9

• Altres activitats:

- L'Arxiu ha col·laborat en diverses activitats culturals i de difusió, organitzades per altres departaments municipals o per associacions i entitats ciutadanes:
  - Roda de premsa organitzada pel Institut de Cultura de Barcelona amb motiu de les festes de Santa Eulàlia, el dia 7 de febrer de 2007. L'acte va ser presidit pel regidor

de cultura, Carles Martí i Jufresa, la regidora d'Educació, Montserrat Ballarín, la regidora de Dret Civils, Dolors Martínez i el director de Festes, Francesc Fabregat, a la sala d'actes de l'Arxiu Històric de la Ciutat.

-Dins del marc de la *Setmana del cervell*, el Comissionat de l'Alcaldia per a la Promoció de Cultura Científica junt amb el Centre de Regulació Genòmica (CRG-PRBB) han organitzat una conferència a càrrec del Dr. Oscar Vilarroya de la Unitat de Recerca en Neurociència Cognitiva de la Universitat Autònoma de Barcelona, a la sala d'actes de l'Arxiu Històric de la Ciutat, el dia 19 de març de 2007.

-Cloenda del programa d'activitats de l'Associació *Amics de la Barcelona Històrica i Monumental*, a la sala d'actes de l'Arxiu Històric de la Ciutat, el dia 20 de juny de 2007.

-Assemblea general extraordinària de l'ONG Arxivers Sense Fronteres, a la sala d'actes de l'Arxiu Històric de la Ciutat, el dia 11 de juliol de 2007.

-Presentació del Pla Director de l'Arxiu Municipal, a la sala d'actes de l'Arxiu Històric de la Ciutat, el dia 8 d'octubre de 2007, amb la presència del gerent de Serveis Generals, Eduard Vicente, l'arxiver en Cap de l'Ajuntament, Joaquim Borràs i l'equip de Direcció de l'Arxiu Municipal.

-Presentació del programa d'activitats de l'Associació *Amics de la Barcelona Històrica i Monumental*, a la sala d'actes de l'Arxiu Històric de la Ciutat, el dia 18 d'octubre de 2007.

9. CONVENIS I COL·LABORACIONS INSTITUCIONALS

-Pròrroga del conveni de col·laboració amb el Consorci de Biblioteques Universitàries de Catalunya, per tal de regular la incorporació de registres bibliogràfics de l'Arxiu Històric de la Ciutat.

-Pròrroga del conveni de col·laboració amb la Biblioteca de Catalunya per al *Projecte ARCA* (Arxiu de Revistes Catalanes Antigues)

-Conveni de cessió en règim comodat del fons fílmic de la cinemateca municipal, entre l'Institut Català de les Indústries culturals adscrit al Departament de Cultura i Mitjans de Comunicació de la Generalitat de Catalunya i l'Institut de Cultura de Barcelona mitjançant l'Arxiu Històric de la Ciutat.

10. PERSONAL

• Plantilla:

Personal propi:

Personal actual:	fixes	temporals
Tècnic/a Superior	11	1
Tècnic/a Mig	10	4
Tècnic/a Auxiliar	2	
Administratiu/va	4	
Subaltern/a	2	
Auxiliars pràctics	1	
TOTAL	30	5

Jubilacions 2007, nombre de persones per categoria:	
Auxiliar pràctic	1
TOTAL	1

Funcions:	fixes	temporals
Directius/ves	3	1
Tècnics/ques	19	4
Administratius/ves	5	
Operaris/ies i subalterns/es	2	
Altres	1	
TOTAL	30	5

Personal d'empreses de serveis:

Altres personal:	
Servei de seguretat Casa de l'Ardiaca	4
Servei de suport a l'activitat Sala de Consulta General	7
Servei de seguretat de l' Arxiu Fotogràfic	1
Servei de neteja	5

TOTAL 17

• Formació del personal:

-Curs: *La metròpoli en l'era de la fotografia*. Barcelona, MACBA, 2-3 de febrer de 2007. Assistents: Jordi Calafell i Sílvia Domènech.

-Curs: *La construcció fotogràfica de Barcelona*. Organització: Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona i Fundació Tàpies. Barcelona, març - juny 2007. Assistents: Jordi Calafell, Sílvia Domènech, Montserrat Ruiz, Mariona Teruel, Xavier Tarraubella i Rafel Torrella.

- Curs: *La gestió del futur dels equips de l'Arxiu Municipal de Barcelona*. Organització: Arxiu Municipal ; Direcció de Recursos Humans. Barcelona, abrilmaig de 2007. Assistents: Sílvia Domènech, Alícia Gómez, Teresa Llorens, Sebastià Riera, Alícia Torres i Gemma Valls.
- Curs: *Seminari sobre classificació en documentació municipal*. Organització: Associació d'Arxivers de Catalunya. Barcelona, 7 de maig de 2007. Assistents: Imma Domènech, Carme Fauria, M. Cinta Mañé i Sebastià Riera.
- Congrés: *XI Congrés d'arxivística de Catalunya: Innovació i desenvolupament professional*. La Seu d'Urgell, 10-12 de maig de 2007. Assistents: Imma Domènech, M. Cinta Mañé i Xavier Tarraubella.
- Jornada: *Xé Col·loqui de l'Aula d'Història del Periodisme "Diari de Barcelona": Noves perspectives de la premsa com a patrimoni documental*. Barcelona, Universitat Pompeu Fabra, 28 de maig de 2007. Assistents: Manel Alfaro, Elisa Cano, Teresa Llorens, Consol Sánchez i Xavier Tarraubella.
- Curs: *Desenvolupament directiu de l'Arxiu Municipal*. Organització: Arxiu Municipal ; Direcció de Recursos Humans. Barcelona, 12 i 13 de juliol de 2007. Assistent: Xavier Tarraubella.
- Jornada: *Jornades sobre models d'externalització dels equipaments i serveis culturals de titularitat pública*. Barcelona, 19 i 20 de setembre de 2007. Assistent: Xavier Tarraubella.
- Jornada: *Jornadas Técnicas sobre restauración de documentos: "Criterios de intervención en la restauración de libros y documentos"*. Pamplona, octubre de 2007. Assistents: Gemma Valls.
- Jornada: *Ier Workshop CETEC-Patrimoni: Primera Jornada de Conservació Científica del Patrimoni*. Barcelona, 16 de novembre de 2007. Assistent: Gemma Valls.
- Congrés: *X Congrés d'Història de Barcelona: Dilemes de la fi de segle, 1874-1901*. Barcelona, 27-30 de novembre de 2007. Assistents: Elisa Cano, Imma Domènech, Carme Fauria, Teresa Llorens, M. Cinta Mañé, Sebastià Riera, Manuel Rovira, Montserrat Ruiz i Consol Sánchez.

- **Activitats del personal:**

Grups de Treball:

- Grup de treball del *Quadre d'Organització de Fons* de l'Arxiu Municipal: Ma Cinta Mañé i Xavier Tarraubella.
- Grup de treball de *Descripció* de l'Arxiu Municipal: Montserrat Ruiz i Sebastià Riera.
- Grup de treball de *Avaluació i Accés* de l'Arxiu Municipal: Manuel Rovira.
- Grup de treball de *Conservació* de l'Arxiu Municipal: Gemma Valls (coordinadora), Eloïsa Sendra i Rafel Torrella.
- Grup de treball d'*Acció Cultural i Comunicació* de l'Arxiu Municipal: Imma Domènech.
- Grup de treball de *Formació i Reciclatge* de l'Arxiu Municipal: Lluís Úbeda. -Taula de Restauradors i Conservadors de l'ICUB: Rafel Torrella i Gemma Valls. -Grup d'administradors del sistema informàtic AIDA-Albalá: Sílvia Domènech.

Consells de Redacció:

- Revista *ArxiBar*: Teresa Llorens.
- Revista *Historia, Antropología y Fuentes Orales*: Carme Fauria, Xavier Tarraubella i Lluís Úbeda.
- Pàgina web de l'Arxiu Municipal: Teresa Llorens.

Publicacions:

- Article: "L'Arxiu fotogràfic de l'Arxiu Històric de la Ciutat". A: *Barcelona fotografiada: 160 anys de registre i representació. Guia dels fons i les col·leccions de l'Arxiu fotogràfic de l'Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona*. Barcelona: Institut de Cultura ; Arxiu Municipal, 2007 (Col·lecció Conèixer Barcelona), pàgs. 23-60. Autor: Sílvia Domènech.
- Article: "Valoració dels fons". A: *Barcelona fotografiada: 160 anys de registre i representació. Guia dels fons i les col·leccions de l'Arxiu fotogràfic de l'Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona*. Barcelona: Institut de Cultura ; Arxiu Municipal, 2007 (Col·lecció Conèixer Barcelona), pàgs. 63-85. Autor: Montserrat Ruiz.
- Article: "Tipologies fotogràfiques i la seva conservació". A: *Barcelona fotografiada: 160 anys de registre i representació. Guia dels fons i les col·leccions de l'Arxiu fotogràfic de l'Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona*. Barcelona: Institut de Cultura ; Arxiu Municipal, 2007 (Col·lecció Conèixer Barcelona), pàgs. 87-104. Autor: Rafel Torrella.
- Article: "Mirar Barcelona. El Archivo Fotográfico del Archivo Histórico de la Ciudad de Barcelona inicia una nueva etapa". A: *Revista Archivamos*, núm. 63. Castilla-León: Asociación de Archiveros de Castilla-León, 2007, pàg. 22-24 Autor: Sílvia Domènech.
- Article: "L'Arxiu fotogràfic de Barcelona, un model per a la construcció i gestió del patrimoni fotogràfic". A: *Revista d'Arxius*, núm. 6. València: Associació d'Arxivers Valencians, 2007, pàgs.81-107. Autor: Sílvia Domènech.
- Article: "Les fotografies de la transformació de Montjuïc. Entre el 1915 i el 1922". A: *Montjuïc 1915, primera mirada*. Barcelona: AHCB ; Imatge i Producció Editorial, 2007, pàgs. 37-43. Autor: Rafel Torrella. -Article: "El criteri de selecció". A: *Montjuïc 1915, primera mirada*. Barcelona: AHCB ; Imatge i Producció Editorial, 2007, pàg. 44-46. Autor: Jordi Calafell.
- Article: "Entre el anonimato y la fama". A: *A contracorriente*, de Mercedes Vilanova. Autor: Lluís Úbeda [et. al.]

Ponències i comunicacions:

- Conferència: *La fotografia, entre l'art i el document. Els arxius fotogràfics de Barcelona i el seu potencial*. A: *La construcció fotogràfica de Barcelona*, curs organitzat per l'Arxiu Històric de la Ciutat i la Fundació Antoni Tàpies (Barcelona, 12 de març de 2007). Autor: Sílvia Domènech.
- Conferència: *Los investigadores, las fuentes orales y los archivos*. A: *Un diálogo entre disciplinas. Memoria histórica y fuente oral*, jornades organitzades per la Fundación de Estudios Sindicales (Sevilla, 23 de març de 2007). Autor: Lluís Úbeda.
- Conferència: *La representació de les transformacions urbanes del primer terç del segle XX*. A: *La construcció fotogràfica de Barcelona*, curs organitzat per l'Arxiu Històric de la Ciutat

i la Fundació Antoni Tàpies (Barcelona, 26 de març de 2007). Autor: Rafel Torrella.

-Conferència: *Visions d'una ciutat en conflicte. De la Setmana Tràgica a la Guerra Civil*. A: *La construcció fotogràfica de Barcelona*, curs organitzat per l'Arxiu Històric de la Ciutat i la Fundació Antoni Tàpies (Barcelona, 16 d'abril de 2007). Autor: Jordi Calafell.

-Ponència: *Projectes de tractament i difusió de fons hemerogràfics de l'Arxiu Històric de la Ciutat de Barcelona*. A: *Xé Col·loqui de l'Aula d'Història del Periodisme "Diari de Barcelona"* (Barcelona, Universitat Pompeu Fabra, 28 de maig de 2007). Autor: Teresa Llorens.

-Taula Rodona: *Tratamiento das fontes orais*. A: *Encontro de grupos de investigação: História e Memória*, organitzat pel Proxecto de Investigación Interuniversitario (Santiago de Compostela, 18 de juliol de 2007). Participant: Lluís Úbeda.

-Ponència: *Els fons documentals municipals del període 1868-1901. Guia d'investigació*. A: *X Congrés d'Història de Barcelona* (Barcelona, Arxiu Històric de la Ciutat, 27-30 de novembre de 2007). Autor: Xavier Tarraubella [et. al.]

Altres:

-Vocal del Consell Nacional d'Arxius de Catalunya: Xavier Tarraubella.

-Vocal de la Comissió Municipal de Tria i Eliminació de Documents: Xavier Tarraubella.

-Membres del projecte d'investigació de la Institució Milà i Fontanals del CSIC per a la transcripció, estudi i edició de la part relativa a eleccions del *Llibre del Consell (1301-1433)*: Ma Cinta Mañé, Sebastià Riera i Manuel Rovira.

-Membre del Grup de treball d'*Arxius i fons d'Arquitectura* de l'Associació d'Arxivers de Catalunya: Xavier Tarraubella.

-Membres del Grup de Treball de *l'Aula d'Història del Periodisme Diari de Barcelona*. Universitat Pompeu Fabra – Arxiu Històric de la Ciutat: Xavier Tarraubella i Teresa Llorens.

-Membres del Grup de Treball del *Projecte interdisciplinar d'investigació sobre la problemàtica dels fons en el patrimoni documental*: Xavier Tarraubella i Gemma Valls.

-Membre del grup de treball de l'obra *Eines per a treballs de memòria oral*, impulsat per la Diputació de Barcelona: Lluís Úbeda.

-Membre de la Taula de *Memòria i Patrimoni* del *Pla Estratègic de Cultura de la ciutat de Barcelona*: Xavier Tarraubella.

-Membre del jurat del *VII Premi Gran Marina de Fotografia*. "*Barcelona, naturalment*", dictaminat el 14 de novembre i lliurat el 13 de desembre de 2007: Sílvia Domènech.

-Debat: *El mercat i la fotografia*. Organitzat per la galeria fotogràfica La Cámara Lúcida el 27 de febrer de 2007: Sílvia Domènech

-Membres del Comitè organitzador del *Xè Congrés d'Història de Barcelona*: Xavier Tarraubella, Ramon Grau i Dolça Roca. -Membre del Comitè científic de les jornades *Un diálogo entre disciplinas. Memoria histórica y fuente oral* (Sevilla, març 2007): Lluís Úbeda. -Membre de la *Mesa de Trabajo de Archivos de la Administración Local Española*: Xavier Tarraubella. -Coordinadora de la campanya de l'Arxiu Municipal *Barcelona fem Memòria* a l'Arxiu Històric de la Ciutat: Gemma Valls.

-Membres de les ponències per a l'elaboració del Pla Director d'Arxius 2008-2011 de l'Ajuntament de Barcelona: Imma Domènech, Sílvia Domènech, Alícia Gómez, Teresa Llorens, M. Cinta Mañé, Sebastià Riera, Montserrat Ruiz, Àngels Solà, Xavier Tarraubella,

Mariona Teruel, Rafel Torrella, Lluís Úbeda, Gemma Valls.

-Coordinador de la Ponència 5 (Preservació, conservació i equipaments) del Pla Director d'Arxius 2008-2011: Xavier Tarraubella.

-Coordinador del projecte de cooperació arxivística de l'Ajuntament de Barcelona amb el Municipi de Quito (Equador): Xavier Tarraubella.

• Beques i pràctiques de formació:

Durant l'any 2007 l'Arxiu Històric de la Ciutat ha acollit diverses persones en el marc dels programes formatius en què participa:

-4 becaris en pràctiques (350 hores) de l'Escola Superior d'Arxivística i Gestió de Documents de la Fundació Universitat Autònoma de Barcelona, durant el curs 2006-2007: Cristina Biescas Socias (del 13 de novembre de 2006 al 9 de març de 2007), Concepción Romero Porras (del 11 de desembre de 2006 al 30 de març de 2007), Aitor Parra Bellón (del 10 d'abril al 20 de juliol de 2007) i Eva García Marín (del 10 d'abril al 20 de juliol de 2007). Dos becaris han realitzat les pràctiques al Departament de Gràfics i els altres dos a la Secció d'Arxiu Fotogràfic.

-2 persones dels Plans d'ocupació de Barcelona Activa corresponents a places anomenades "agents de conservació del patrimoni": Carles Soler Gutiérrez (de novembre de 2006 a maig de 2007) i Anna Miñana Galbis (de desembre de 2006 a juny de 2007). L'estada ha tingut una durada de 6 mesos i s'ha desenvolupat a la Secció d'Hemeroteca.

11. ADMINISTRACIÓ I RECURSOS

INGRESSOS		
Entrades museu		
Entrades exposicions temporals		
Activitats cursos - seminaris		3.454,70 €
Vendes publicacions		1.297,65 €
Reproduccions fons		76.076,96 €
Lloguers / cànon		
Patrocini cash (detall més tard)		
Subvencions (detall a l'apartat 5.3.1.)		
	TOTAL	80.829,31 €
DESPESES (Capítol II)		
Despeses fixes		477.252,47 €
Administració		44.226,17 €
Programa ordinari		338.967,45 €

Programa 2004		68.436,11 €
Manteniments i consums (si els sabeu)		
	TOTAL	928.882,20 €
C. PERSONAL (Capítol I)		
Personal de plantilla		
Personal eventual		
	TOTAL	
D. TRANSFERÈNCIES CORRENTS (Capítol IV)		
Consorci de Biblioteques Universitàries de Catalunya		3.200,00 €
Fundació Universitat Autònoma de Barcelona		5.000,00 €
	TOTAL	8.200,00 €
D. PETITES INVERSIONS 2006 (Capítol VI)		
Obres		
Adquisició fons		1.292,10 €
Material tècnic		
Altres instal·lacions (suports i faristols informatius)		
Informàtica		
Mobles		
Llibres col·leccions		9.180,69 €
	TOTAL	7.472,79 €

12. INFRASTRUCTURA

Superfície total en m²

Superfície m2 de l'equipament: Casa de l'Ardiaca	2.767 m²
Superfície m2 de l'equipament: Secció de l'Arxiu Fotogràfic	1.589 m²
Superfície m2 de l'equipament: Dipòsit Zona Franca	420 m²

Superfície per espais en m²

Tipus d'espai	m²	Tipus d'espai	m²
Total Equipament	4.342	Sala de reunions	246,60
Hall/recepció-informació	189,20	Laboratoris fotogràfics	125
Superfície expositiva	178	Magatzems infraestructura	47
Dipòsits	1.311	Taller pedagògic	
Oficines	418,42	Guarda Roba	22,60
Sales de Consulta	216,26	Espai aire lliure	226,30
Taller de restauració	132	Wc Públics	75
Sala d'actes	68,5	Espais perduts i altres	942,12
Laboratori Microfilms	122	Cafeteria	22

13. VOLUM DOCUMENTAL

Objectes que constitueixen els fons de l'Arxiu	Nombre
1. Biblioteca, nombre de volums	135.799 volums
2. Arxiu Medieval i Modern (m. lineals)	1.700 metres lineals.
3. Fonts Orals (nombre de suports)	1.106 cassetes, 68 MD, 24 CD, i 66 DVD, corresponents a 909 testimonis orals
4. Gràfics	57 armaris, 2.983 metres lineals i 36 capsas
5. Hemeroteca	15.466 títols / 96.752 volums / 4.9550 m.l.
6. Arxiu fotogràfic	2.038.927 fotografies, 31.750 postals i 522 àlbums (21.663 fotografies i 4.645 postals)
7. Fons cedit temporalment: exposicions 2006	137 documents